Lietas Nr.A42907709
Lietas arhīva Nr.AA43-0053-14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 17.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja A.Kovaļevska, tiesneses S.Kanenberga un U.Mihailova,

piedaloties pieteicēju SIA „Latwindpower", SIA „Nat Power I" un SIA „Nat Power II" pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers.B/ un /pers. E/, atbildētājas – Latvijas Republikas – pusē pieaicinātās iestādes Ekonomikas ministrijas pilnvarotajai pārstāvei /pers.S/, trešās personas SIA „TCK" pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers.K/ un /pers. H/, SIA „Vides enerģija" pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers.T/ un /pers. J/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Latwindpower" SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumiem par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672, 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695, 2010.gada 20.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-733 un Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmuma Nr.1-6.1-533 atcelšanu un labvēlīgu administratīvo aktu izdošanu, sakarā ar SIA „Vides enerģija", SIA „Latwindpower" un Ekonomikas ministrijas apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu, kā arī Ekonomikas ministrijas, SIA „Nat Power I" un SIA „Nat Power II", SIA „Vides enerģija" un SIA „Enercom Plus" apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 30.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 5.marta laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.36 (3820) Ekonomikas ministrija saskaņā ar 2007.gada 24.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.503 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus" (turpmāk – Noteikumi Nr.503) 9. un 10.punktu publicēja uzaicinājumu piedalīties konkursā tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros (turpmāk arī – Konkurss) no 2010.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim 404 081 MWh gadā. Pieteikšanās termiņš – 2008.gada 30.decembris plkst.16.00.

Saskaņā ar noteikto, 2008.gada 31.oktobrī Ekonomikas ministrijā saņemta SIA „Lenkas Energo" aploksne ar iesniegumu dalībai Konkursā.

[1.2] 2008.gada 9.decembrī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.191 Ekonomikas ministrija publicēja paziņojumu, ka aptur izsludināto konkursu līdz Ministru kabineta noteikumu projekta „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus" (VSS-1963) apstiprināšanai.

Neskatoties uz norādīto, 2008.gada 30.decembrī Ekonomikas ministrijā saņemta SIA „TCK" aploksne ar iesniegumu dalībai Konkursā. Savukārt 2009.gada 13.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Vides Enerģija" iesniegums par piedalīšanos konkursā tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros.

[1.3] 2009.gada 14.martā stājās spēkā Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumi Nr.198 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus un cenu noteikšanas kārtību" (turpmāk – Noteikumi Nr.198), kuru 62.punkts noteica, ka ar šo noteikumu spēkā stāšanās dienu ministrija izbeidz Konkursu.

[1.4] 2009.gada 16.martā plkst. 8.39 Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Enercom plus" iesniegums tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros. 2009.gada 16.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" 2009.gada 14.marta iesniegums Nr.09a tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros.

2009.gada 16.martā plkst.8.48 Ekonomikas ministrijā arī saņemts SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" 2009.gada 14.marta iesniegums tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, kas nodots pastā nosūtīšanai 2009.gada 14.martā plkst.7.04 un plkst.7.07.

[1.5] 2009.gada 18.martā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.43 AS „Latvenergo" publicēja obligāti iepērkamās no atjaunojamiem energoresursiem (turpmāk arī – AER) saražotās elektroenerģijas apjomus 2009., 2010. un turpmākajiem gadiem saskaņā ar Noteikumu Nr.198 52.punktu. Obligāti iepērkamās no AER saražotās elektroenerģijas apjoms vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW, 2009.gadā noteikts 252 013 MWh apmērā.

[1.6] Ar 2009.gada 2.aprīļa Ekonomikas ministrijas vēstuli SIA „Vides Enerģija" lūgts precizēt 2009.gada 13.marta iesniegumu. Ar 2009.gada 3.aprīļa Ekonomikas ministrijas vēstulēm SIA „Enercom plus" lūgts precizēt 2009.gada 16.marta iesniegumu, bet SIA „Latwindpower" – 2009.gada 16.marta iesniegumu Nr.09a.

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 3.aprīļa vēstuli SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" lūgts precizēt 2009.gada 16.marta iesniegumu, norādot trūkumus.

2009.gada 3.aprīlī Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" 2009.gada 16.marta iesnieguma precizējums, kā arī SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" precizētie iesniegumi.

[1.7] 2009.gada 8.aprīlī Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Enercom plus" precizētais iesniegums. Savukārt 2009.gada 29.maijā saņemts SIA „Enercom plus" atkārtotais precizētais iesniegums.

2009.gada 9.aprīlī Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Vides Enerģija" precizētais iesniegums. Savukārt 2009.gada 4.jūnijā no SIA „Vides Enerģija" Ekonomikas ministrijā saņemti Nomas līguma priekšlīgumu pielikumi.

[1.8] Pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 37.panta otro daļu, ekonomikas ministrs ar 2009.gada 15.aprīļa rīkojumu Nr.151 pārņēma savā kompetencē lēmumu pieņemšanu par tiesību piešķiršanu pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[1.9] Ar ekonomikas ministra 2009.gada 6.maija lēmumiem pagarināts SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" iesniegumu izskatīšanas termiņi.

[1.10] 2009.gada 5.jūnijā stājās spēkā Ministru kabineta 2009.gada 26.maija noteikumi Nr.486 „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumos Nr.198 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību"" (turpmāk – Noteikumi Nr.486 vai grozījumi). Saskaņā ar Noteikumu Nr.198 64.punktu AS „Latvenergo" kā publiskais tirgotājs 2009.gada 9.jūnija laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.89 publicēja obligāti iepērkamās no atjaunojamiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas apjomus 2009., 2010. un turpmākajiem gadiem. Obligāti iepērkamās no atjaunojamiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas apjoms vēja elektrostacijām, ar jaudu lielāku par 0,25 MW, 2009.gadā noteikts 245 607 MWh apmērā (tādējādi samazinot iepriekš noteikto apmēru par 6406 MWh).

[1.11] 2009.gada 9.jūnijā Ekonomikas ministrija SIA „Latwindpower" nosūtīja vēstuli, kurā saskaņā ar Noteikumu 12.punktu lūgts precizēt 2009.gada 2.aprīļa iesniegumu.

2009.gada 2.jūlijā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" precizējums, kā arī SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" precizētie iesniegumi.

[1.12] 2009.gada 7.jūlijā ar Ekonomikas ministra lēmumu SIA „Lenkas Energo" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Minētajā datumā ar Ekonomikas ministra lēmumu arī SIA „TCK" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[1.13] 2009.gada 8.jūlijā Ekonomikas ministrija nosūtīja SIA „Enercom plus" vēstuli, kurā lūgts precizēt 2009.gada 29.maija iesniegumu. Ievērojot minēto, 2009.gada 8.jūlijā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Enercom plus" atkārtotais precizētais iesniegums.

[1.14] Ar Ekonomikas ministra 2009.gada 10.jūlija lēmumu SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Savukārt ar 2009.gada 15.jūlija lēmumu SIA „Enercom plus" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[2] Ar Ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" (turpmāk – Lēmums) nolemts obligātā iepirkuma ietvaros nepiešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju, kas saražota, izmantojot AER vēja elektrostacijas „Dzērvju Pļavas 40MW" saimniecībās „Viļņi" (saimniecības kadastra Nr./numurs/, zemesgabala kadastra Nr./numursA/), „Madaras" (saimniecības kadastra Nr./numursB/, zemesgabala kadastra Nr./numursC/), „Līči" (saimniecības kadastra Nr./numursD/, zemesgabala kadastra Nr./numursE/), „Vālodzes" saimniecības kadastra Nr./numursJ/, zemesgabala kadastra Nr./numursK/), „Līdumi" (saimniecības kadastra Nr./numursL/, zemesgabala kadastra Nr./numursO/) , „Ābeļi" (saimniecības kadastra Nr./numursP/, zemesgabala kadastra Nr./numursR/), un „Kalmes" (saimniecības un zemesgabala kadastra Nr./numursS/) (turpmāk arī – saimniecības) Užavas pagastā, Ventspils novadā, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 16.3.apakšpunktu.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Saskaņā ar Noteikumu Nr.198 29.punktu Ekonomikas ministrija pārtrauca Noteikumu Nr.198 13.punktā minēto lēmumu – administratīvo aktu izsniegšanu elektrostacijām, kurās elektroenerģiju ražo no attiecīgā AER veida, ja iepriekš minētais publiska tirgotāja publicētais elektroenerģijas obligātā iepirkuma apjoms sasniedz lielumu E_n, ko aprēķina atbilstoši noteikumu Nr.198 29.punktam.

Ņemot vērā, ka atbilstoši Noteikumu Nr.198 29.punktam aprēķinātais lielums E_n vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW uz 2009.gadā 15.jūliju sasniedza 245 607 MWh, Ekonomikas ministrija pārtrauca Noteikumu Nr.198 13.punktā minēto lēmumu izsniegšanu vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0.25 MW.

[2.2] Ja atbilstoši Noteikumu Nr.198 29.punktā minētajai formulai aprēķinātais lielums E_n 2009.gadā kļūs mazāks par publiskā tirgotāja 2009.gadam noteikto obligāti iepērkamo no AER saražotās elektroenerģijas apjomu vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW, Ekonomikas ministrija, ņemot vērā pretendentu iesniegumus to iesniegšanas secībā, informēs SIA „Latwindpower" par iespēju iegūt tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros publiskā tirgotāja 2009.gadam noteiktā obligāti iepērkamā no AER saražotās elektroenerģijas apjoma vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW ietvaros.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemtais SIA „Latwindpower" pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu Ekonomikas ministrija iesniegumu izskata 30 dienu laikā no tā saņemšanas. Līdz ar to ekonomikas ministra 2009.gada 6.maija lēmums pagarināt galīgā lēmuma pieņemšanas termiņu līdz četriem mēnešiem no iesnieguma iesniegšanas dienas ir prettiesisks, jo termiņa pagarināšanas nepieciešamība nebija pamatota ar objektīviem iemesliem. Ekonomikas ministrijai saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu bija jāizskata katra komersanta, kurš pretendē uz tiesību iegūšanu pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, (turpmāk arī – komersants) iesniegums par elektroenerģijas pārdošanu obligātā iepirkuma ietvaros 30 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas.

Līdz 2009.gada 5.jūnijam, kad stājās spēkā Noteikumi Nr.486, ekonomikas ministram bija jāpiemēro Noteikumu Nr.198 spēkā esošā redakcija. Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.punkts paredzēja, ka komersantam, lai tas varētu pretendēt uz kvalificēšanos elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, ir jāiesniedz informācija par vēja resursu mērījumiem, kas veikti vismaz viena gada laikā ne mazāk kā 50 m augstumā vietā, kas atrodas ne tālāk kā 10 km no plānotās elektrostacijas atrašanās vietas un kas pierāda, ka gada vidējais vēja ātrums pie šiem nosacījumiem ir ne mazāks kā 6 m/s.

Tikai daži komersanti varēja iesniegt Ekonomikas ministrijā Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.apakšpunktā minēto informāciju.

Tā kā Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.apakšpunkts bija spēkā līdz 2009.gada 5.jūnijam un ekonomikas ministrs nebija tiesīgs pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu līdz četriem mēnešiem, tad, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 16.1.apakšpunktu, par visiem iesniegumiem, kas tika iesniegti līdz 2009.gada 7.maijam un kuriem nebija pievienota Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.punktā norādītā informācija, bija pieņemams lēmums nepiešķirt tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[3.2] Komersantu iesniegumu precizēšana nevar būt par pamatu iepriekš iesniegta iesnieguma izskatīšanas kārtas numura anulēšanai.

Izvērtējot komersantu iesniegumus par tiesību iegūšanu no AER saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, bija jānosaka iesniegumu izskatīšanas secība, ņemot vērā katra administratīvā procesa uzsākšanas brīdi.

Noteikumi Nr.198 paredz konkrētus gadījumus, kad Ekonomikas ministrija pieņem lēmumu nepiešķirt iesniedzējam tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros (Noteikumu Nr.198 16.punkts), kā arī gadījumus, kad Ekonomikas ministrija lūdz iesniedzēju iesniegt trūkstošo informāciju vai dokumentus (Noteikumu Nr.198 12.punkts). Ekonomikas ministra lēmums nepiešķirt tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros neatņem komersantam tiesības iesniegt iesniegumu atkārtoti pēc trūkumu novēršanas.

[3.3] Neviens komersants nebija tiesīgs iesniegt Noteikumu Nr.503 11.1.apakšpunktā minēto iesniegumu pēc konkursa apturēšanas, t.i., pēc 2008.gada 9.decembra.

[3.4] Ņemot vērā to, ka tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanas mērķis nav šo tiesību tālāka pārdošana, Ekonomikas ministrijas pienākums ir pārbaudīt, vai komersantu izvēlētās vietas ir piemērotas šāda veida elektroenerģijas ražošanai un vai komersanta iecerētais projekts ir realizējams, kas savukārt garantē to, ka komersanta elektrostacijā tiks sasniegti tie obligātā iepirkuma ietvaros paredzētie ražošanas apjomi, kas atbilst saskaņā ar Noteikumu Nr.398 13.punktu izdotajā lēmumā noteiktajam apjomam.

[3.5] Noteikumi Nr.486 neatbilst Latvijas Republikas Satversmei un Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes 2001.gada 27.septembra direktīvai 2001/77/EK. Noteikumu Nr.198 grozīšana radīja iespēju prettiesiski izmantot tiesību pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros procesu, un šie noteikumi neatbilst Direktīvas 2001/77/EK 6.pantam, kā arī Satversmes 91.panta pirmajam teikumam.

[4] Ekonomikas ministrija paskaidrojumā norāda, ka visi komersanti, kas ir ieguvuši tiesības pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektrostacijās ar jaudu virs 0,25 MW saražoto elektroenerģiju, ir saņēmuši licences elektroenerģijas ražošanai, līdz ar to atcelt šos lēmumus, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 30.1.apakšpunkta nosacījuma neizpildīšanu, nav pamata. Ņemot vērā minēto, Ekonomikas ministrijai nav pamata 2009.gadā lemt par 2009.gadā pieņemto lēmumu par

tiesību piešķiršanu pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektroenerģiju, kas saražota vēja elektrostacijās ar jaudu virs 0,25 MW. Nākamajā gadā obligāti iepērkamās elektroenerģijas apjoms nekļūs mazāks par publiskā tirgotāja noteikto.

[5] Trešā persona SIA „Lenkas Energo" rakstveida paskaidrojumā Administratīvajai rajona tiesai norādījusi, ka no visiem 29 komersantiem tikai SIA „Lenkas Energo" vienīgajai bija uzbūvēta vēja elektrostacija. Ne SIA „Latwindpower", ne kādam no pārējiem komersantiem nebija liegtas tiesības un vienlīdzīgas iespējas līdz 2008.gada 30.decembrim iesniegt Ekonomikas ministrijai iesniegumu dalībai izsludinātajā konkursā. Nav konstatējams arī, ka komersanti, kas iesnieguši iesniegumus saskaņā ar Noteikumiem Nr.198, ir diskriminēti salīdzinājumā ar komersantiem, kuri iesniegumus iesnieguši saskaņā ar Noteikumiem Nr.503, tādējādi liedzot tiem iespēju kvalificēties elektroenerģijas pārdošanai obligātajā iepirkumā.

[6] Trešā persona SIA „Enercom Plus" rakstveida paskaidrojumos tiesai norāda, ka gandrīz ir pabeigta vēja ģeneratoru parka „Lipstiņos", Popes pagastā, Ventspils novadā, būvniecības 1.kārta, kas paredzēja vienas vēja elektrostacijas uzstādīšanu. Paredzēts, ka šī vēja elektrostacija sāks ražot elektrību 2010.gada septembrī.

[7] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu SIA „Latwindpower" pieteikums apmierināts daļēji, atceļot no izdošanas dienas ekonomikas ministra 2009.gada 10.jūlija lēmumu 1-6.1-672, ar kuru SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, un 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733, ar kuru nolemts obligātā iepirkuma ietvaros nepiešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju, kā arī uzliekot pienākumu Ekonomikas ministrijai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru SIA „Lawindpower" tiktu piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Pārējās daļās SIA „Latwindpower" pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[7.1] Tiesa secinājusi, ka 2009.gada 7.jūlija lēmums, ar kuru SIA „Lenkas Energo" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ir tiesisks un nav pamata tā atcelšanai.

Proti, nav strīda, ka SIA „Lenkas Energo" iesniegums konkursā iesniegts atbilstoši Noteikumiem Nr.503. Turklāt saskaņā ar Noteikumu Nr.198 60.punktā noteikto minētie noteikumi ir vienlīdz piemērojami arī attiecībā uz konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izskatīšanu. Līdz ar to, pieņemot lēmumu par tiesību piešķiršanu SIA „Lenkas Energo", ekonomikas ministrs vadījās no spēkā esošajām tiesību normām. Turklāt SIA „Latwindpower" nav norādījusi uz tādiem faktiem, kā rezultātā SIA „Lenkas Energo" nebūtu tiesiska pamata pretendēt uz tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros saņemšanu.

[7.2] Ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums, ar kuru SIA „TCK" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ir tiesisks un nav pamata tā atcelšanai.

SIA „Latwindpower" ieskatā SIA „TCK" nepamatoti ir piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, jo SIA „TCK" iesniegumu iesniedza brīdī, kad konkurss bija apturēts. Tiesa norādījusi, ka nesaskata šķēršļus tam, kāpēc komersantiem, kas vēlējās pretendēt uz tiesību iegūšanu vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai, nevarētu turpināties tiesiskā paļāvība iesniegt iesniegumus. Konkurss tika izbeigts ar Noteikumu Nr.198 spēkā stāšanos, līdz ar to secināms, ka SIA „TCK" iesniegums tika saņemts paziņojuma par konkursa izsludināšanu noteiktajā termiņā, proti, līdz 2008.gada 30.decembrim, pulksten 16.00.

[7.3] Nav pamata atcelt ekonomikas ministra 2009.gada 15.jūlija lēmumu, ar kuru SIA „Enercom Plus" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

SIA „Latwindpower" ieskatā lēmums ir atceļams, jo SIA „Enercom Plus" iesniegums iesniegts pēc SIA „Latwindpower" iesniegumu, tādējādi neievērojot rindas kārtību. Tiesa secinājusi, ka nav pamata apšaubīt, ka komersantu iesniegumi tika reģistrēti tādā secībā, kādā tie tika saņemti Ekonomikas ministrijā 2009.gada 16.martā. Arī pēc Ekonomikas ministrijas lūguma precizēt iesniegumu 30 dienu laikā, 2009.gada 8.aprīlī SIA „Enercom Plus" iesniegusi precizētu iesniegumu, tādējādi iekļaujoties Noteikumu Nr.198 12.punktā noteiktajā 30 dienu termiņā *(lietas 1.sējuma 62. – 65.lapa)*.

[7.4] Saskaņā ar Noteikumiem Nr.198 Ekonomikas ministrijai bija pienākums komersanta iesniegumu izskatīt 30 dienu laikā un pieņemt lēmumu noraidīt iesniegumu vai piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu.

2009.gada 13.martā iesniegumu Ekonomikas ministrijā ar lūgumu piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros iesniedza SIA „Vides Enerģija". Minētais iesniegums Ekonomikas ministrijā iesniegts atkārtoti 2009.gada 16.martā. Konstatējot iesnieguma neatbilstību Noteikumu Nr.198 8. un 9.punkta prasībām, Ekonomikas ministrija 2009.gada 2.aprīlī nosūtīja SIA „Vides Enerģija" vēstuli ar lūgumu iesniegumu precizēt, pievienojot iztrūkstošos dokumentus, un 30 dienu laikā nosūtīt atbildētājai. Kā secināms no trešās personas pārstāvja paskaidrojuma tiesas sēdē un Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmuma, cita starpā, SIA „Vides Enerģija" bija nepieciešams iesniegt dokumentu, kas apliecina tās īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritorijām, kurās plānota būvniecība (konkrētajā gadījumā – Nomas līgumu).

2009.gada 9.aprīlī Ekonomikas ministrijā saņemts precizēts iesniegums un paskaidrojums par nomas priekšlīgumu statusu. Ekonomikas ministram pagarinot galīgā lēmuma pieņemšanas termiņu, 2009.gada 4.jūnijā SIA „Vides Enerģija" Ekonomikas ministrijā iesniedza Nomas līguma priekšlīgumu pielikumus (2009.gada 21.februāra Nomas līguma priekšlīguma Nr.2/2009/21/02 pielikumu Nr.3 un 2009.gada 21.februāra Nomas līguma priekšlīguma 1/2009/21/02 pielikumu Nr.3).

Tiesa secinājusi, ka ar savām darbībām Ekonomikas ministrija pieļāvusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kā rezultātā ekonomikas ministra 2009.gada 10.jūlija lēmums, ar kuru SIA ,,Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nav tiesisks un ir atceļams.

Proti, neskatoties uz to, ka iesniegtajos Nomas līguma priekšlīgumos puses vienojušās ne tikai par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, bet arī par blakus noteikumiem, saskaņā ar Zemesgrāmatu informāciju zemes nomas līgums tika noslēgts tikai 2009.gada 16.jūlijā, tātad pēc lēmuma pieņemšanas. No minētā izriet, ka SIA „Vides Enerģija" Nomas līgumu, kas pierādītu lietojuma tiesības uz teritorijām, kurās plānota būvniecība, neiesniedza 30 dienu laikā. Tātad saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu SIA ,,Vides Enerģija" iesniegums bija noraidāms. Tiesas ieskatā Ekonomikas ministrijas pārkāpums ir uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu.

Tā rezultātā tiesa secinājusi, ka, tā kā lietā nav strīda par to, ka SIA „Vides Enerģija" nav pārdevusi elektroenerģiju ekonomikas ministra 2009.gada 10.jūlija lēmumā norādītajā apjomā, tad pie šādiem apstākļiem ir pamats lēmuma atcelšanai.

[7.5] Lēmums, ar kuru nolemts obligātā iepirkuma ietvaros nepiešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju, ir prettiesisks un atceļams.

No lietas materiāliem izriet, ka SIA „Latwindpower" 2009.gada 14.martā pasta nodaļā nodeva atbildētājai adresētu iesniegumu, kas Ekonomikas ministrijā saņemts 2009.gada 16.martā. Tādējādi, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 12., 13.punktu, Ekonomikas ministrijai bija pienākums SIA „Latwindpower" iesniegumu izskatīt 30 dienu laikā. Pretēji tam ar ekonomikas ministra 2009.gada 6.maija lēmumu Nr.1-6.1-315 iesnieguma izskatīšanas termiņš pagarināts par četriem mēnešiem no iesnieguma iesniegšanas dienas. Nepiekrītot termiņa pagarinājumam un uzskatot to par prettiesisku, SIA „Latwindpower" iesniedza sūdzību Administratīvajā rajona tiesā (lieta Nr.A42818109), kas ar 2009.gada 27.jūnija lēmumu nolēma atcelt ekonomikas ministra 2009.gada 6.maija lēmumu Nr.1-6.1-315.

Tā kā, ievērojot norādīto, termiņa pagarinājums ir bijis prettiesisks, tad tiesas ieskatā minētais procesuālais pārkāpums novedis pie cita būtiska procesuāla pārkāpuma – nepareizu tiesību normu piemērošanas. Proti, laikā, kad saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12., 13.punktu bija jāpieņem obligātais administratīvais akts – noraidīt iesniegumu vai piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu – bija piemērojama Noteikumu Nr.198 redakcija, kas bija spēkā līdz 2009.gada 4.jūnijam. Līdz ar to ekonomikas ministrs, vērtējot SIA „Latwindpower" iesniegumu, prettiesiski ir piemērojis Noteikumu Nr.198 redakciju, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā.

Šī procesuālā pārkāpuma būtiskās sekas pierāda fakts, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.198 grozījumiem pretendenti, kuri savus iesniegumus atbildētājai bija iesnieguši saskaņā ar Noteikumiem Nr.503, ieguva prioritāras tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju *(Noteikumu Nr.198 redakcijas, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā, 60., 62., 66.punkts)*. Tādējādi nav šaubu, ka tie komersanti, kas iesniegumus bija iesnieguši saskaņā ar Noteikumu Nr.503 nosacījumiem, bija nostādīti priviliģētākā stāvoklī attiecībā pret SIA „Latwindpower".

Ievērojot minētos apsvērumus, tiesa atzina, ka ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmums Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" ir atzīstams par prettiesisku un ir atceļams.

[7.6] Pie minētajiem apstākļiem, izvērtējot, vai SIA „Latwindpower" ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu piešķirtas tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, tiesa konstatēja, ka kamēr ir spēkā lēmumi par iepirkuma tiesību piešķiršanu SIA „Latwindpower" konkurentiem, SIA „Latwindpower" šo tiesību iegūšana ir būtiski apgrūtināta vai pat neiespējama" *(skatīt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 10.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-422/2010 15.punktu)*. Līdz ar to secināms, ka ir izdodams SIA „Latwindpower" labvēlīgs administratīvais akts.

[8] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Vides enerģija" iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[8.1] No tiesas sprieduma motīvu daļas nav viennozīmīgi izsecināms pamatojums tam, kāpēc iesniegtie nomas līguma priekšlīgumi uzskatāmi par neatbilstošiem Noteikumu Nr.198 9.1.apakšpunkta prasībām. Proti, kopā ar 2013.gada 13.marta iesniegumu SIA „Vides enerģija" Ekonomikas ministrijā iesniedza 2009.gada 21.februāra Nomas līguma priekšlīgumu Nr.2/2009/21/02 un 2009.gada 18.februāra Nomas līguma priekšlīgumu Nr.1/2009/17/02. SIA „Vides enerģijas" ieskatā nav nozīmes tam, kā līgumi ir nosaukti, svarīgākais ir to saturs un līdzēju griba, kas atbilst Civillikuma 2112.panta definīcijai. Minēto apstiprina arī 2009.gada 4.jūnijā Ekonomikas ministrijā iesniegtie priekšlīgumu pielikumi, no kuriem izriet, ka ar pielikumiem ir grozīti tikai līgumu nosaukumi, bet ne citas līgumu būtiskās sastāvdaļas. Līdz ar to konkrētajā gadījumā iesniegtie priekšlīgumi nav interpretējami kā priekšlīgumi saskaņā ar Civillikuma 1541.pantu.

[8.2] Arī iesniedzot priekšlīgumu pielikumus, SIA ,,Vides enerģija" nav pārkāpusi Ekonomikas ministrijas noteiktos termiņus. Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 12.maija lēmumu tika pagarināts galīgā lēmuma termiņš līdz četriem mēnešiem no iesnieguma iesniegšanas dienās – līdz 2009.gada 13.jūlijam. Priekšlīgumu pielikumi Ekonomikas ministrijā iesniegti 2009.gada 4.jūnijā – pirms lēmuma pieņemšanas dienas.

[8.3] Labvēlīgā lēmuma pieņemšanu neietekmē apstāklis, ka SIA „Vides enerģija" 2009.gada 16.jūlijā ir noslēgusi Nomas līgumu Nr.VE04-09 un Nomas līgumu Nr.VE03-09, kas ierakstīti arī zemesgrāmatā. Neviena tiesību norma neparedz, ka SIA „Vides enerģija" pēc ekonomikas ministra lēmuma saņemšanas nebūtu tiesīga noslēgt jaunus nomas līgumus. Ir jāvērtē tie apstākļi, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas brīdī.

[8.4] Tiesa nepamatoti atcēlusi ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-1.6-733 un uzdevusi Ekonomikas ministrijai izdot SIA „Latwindpower" labvēlīgu lēmumu. Ņemot vērā, ka iesniegumu iesniegšanas kārtība

nosaka rindas kārtību, kādā piešķiramas tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, tiesa nav izvērtējusi, vai SIA „Latwindpower" bijusi nākamā rindā aiz SIA „Vides enerģija" un tādējādi, atceļot lēmumu, tieši SIA „Latwindpower" piešķiramas tiesības.

[9] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu arī SIA „Latwindpower" iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[9.1] Ekonomikas ministrija attiecībā uz SIA „Latwindpower" nebija tiesīga piemērot Noteikumu Nr.198 redakciju, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā. Līdz ar to Ekonomikas ministram nebija tiesiska pamata piešķirt tiesības arī SIA „TCK" un SIA „Lenkas energo" pirms tiesību piešķiršanas SIA „Latwindpower". Šāda rīcība aizskar SIA „Latwindpower" tiesisko paļāvību – SIA „Latwindpower" paļāvās, ka attiecībā uz viņas iesniegumu tiks piemērotas normas, kas bija spēkā iesnieguma iesniegšanas brīdī.

[9.2] Attiecībā uz SIA „TCK" ekonomikas ministra lēmums ir atceļams, jo SIA „TCK" iesniegums iesniegts brīdī, kad Konkurss bija apturēts. Ekonomikas ministrija, pieņemot iesniegumus pēc tam, kad Konkurss ticis apturēts, ir maldinājusi komersantus, proti, neskatoties uz to, ka informācija izsludināta oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", personām uz to nebija jāpaļaujas, jo tām ir „tiesiskā paļāvība" uz pirms tam nodibinātu situāciju. Šāds secinājums ir nepamatots un rada nepareizu precedentu. Turklāt paļāvība, ka apturēta Konkursa ietvaros vēl joprojām tiek pieņemti iesniegumi, nav aizsardzības vērta.

[9.3] SIA „Lenkas energo" izdotais labvēlīgais lēmums ir atceļams, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 60.punktu – iesniegumiem, kas iesniegti līdz 2009.gada 14.martam, bija piemērojami Noteikumi Nr.503. Piešķirot tiesības saskaņā ar Noteikumu Nr.198 redakciju, kas stājās spēkā pēc 2009.gada 5.jūnija, ekonomikas ministrs ir rīkojies prettiesiski un tādējādi nepareizi piemērojis tiesību normas laikā, gan arī pārkāpis taisnīguma, patvaļas aizlieguma un vienlīdzīguma principu.

[9.4] Piešķirot SIA „Enercom Plus" tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nepamatoti konstatēts, ka SIA „Enercom Plus" iesniegumu iesniegusi pirms SIA „Latwindpower". Proti, SIA „Latwindpower" iesniegumu nosūtījusi pa pastu jau 2009.gada 14.martā. Tā kā Noteikumi Nr.198 neparedz kārtību vai veidu, kādā jāiesniedz iesniegumi, Ekonomikas ministrijai bija jānodrošina vienlīdzīga un taisnīga attieksme situācijā, kad viens iesniegums tiek iesniegts personīgi ministrijā, bet cits – nosūtīts pa pastu. SIA „Latwindpower" ieskatā bija jāņem vērā uz aploksnes norādītais pasta zīmogs, nevis brīdis, kad iesniegums saņemts Ekonomikas ministrijā, pretējā gadījumā nepamatoti tiek ierobežotas SIA „Latwindpower" tiesības uz tiesību apjomu. To, ka jāņem vērā tieši iesniegšanas (nodošanas pastā) brīdis, apstiprina arī Eiropas Komisijas regulā Nr.2342/2002 noteiktais, jo konkrētajā gadījumā obligātais iepirkums ir kvalificējams kā publisks līgums.

[9.5] SIA „Latwindpower" piekrīt tiesas secinājumam, ka attiecībā uz SIA „Vides enerģija" pieņemtais lēmums ir atceļams. Papildus SIA „Latwindpower" norādījusi, ka nomas līguma priekšlīgumi saturēja tādus atliekošus līguma spēkā stāšanās nosacījumus, no kuriem nevarēja secināt nomas attiecību pastāvēšanu.

[10] Apelācijas sūdzībā par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu Ekonomikas ministrija norāda turpmāk minētos apsvērumus.

[10.1] Noteikumi Nr.198 neparedz nepieciešamību iesniegumam par tiesību piešķiršanu pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros pievienot Zemesgrāmatā reģistrētu dokumentu vai apliecinātu tā kopiju, kas apliecina īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritoriju, kurā plānota būvniecība.

Turklāt pēc satura gan 2009.gada 4.jūnija, gan 2009.gada 16.jūlija zemes nomas līgums, kas pierādītu īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritorijām, kurās plānota būvniecība, ir viens un tas pats līgums, tikai ar atšķirīgiem nosaukumiem. Līdz ar to noslēgtais priekšlīgums pēc būtības un mērķa ir uzskatāms par nomas līgumu ar neatsaucamām zemes lietojuma tiesībām ar nosacījumu, ka SIA „Vides enerģija" saņems visus nepieciešamos dokumentus saimnieciskās darbības veikšanai, tajā skaitā ekonomikas ministra lēmumu par tiesību piešķiršanu pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[10.2] Fakts, ka ekonomikas ministrs pagarināja lēmumu pieņemšanas termiņu līdz četriem mēnešiem, neietekmēja iesniegumu izskatīšanas rindas kārtību, tāpat kā iesniegumu precizēšana netika vērtēta kā tāda, kas maina rindas kārtību.

[10.3] SIA „TCK" un SIA „Lenkas energo" iesniegumi tika skatīti pēc Noteikumu Nr.503 prasībām, ievērojot Noteikumu Nr.198 60., 62. un 66.punktu. Ekonomikas ministrija ir ievērojusi arī Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas Nr.2001/77/EK 6.pantu. Līdz ar to minētie komersanti netika priviliģēti saņemt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[10.4] Iesniedzot iesniegumu Ekonomikas ministrijā, SIA „Vides enerģija" norādīja, ka saražotās elektroenerģijas apjoms plānots 17 400 MWm apmērā. Līdz ar to attiecībā SIA „Vides enerģija" elektroenerģijas iepirkuma apjoms gadā noteikts līdz 17 400 MWh.

SIA „Latwindpower" iesniegumā norādīja, ka saražotās elektroenerģijas obligātā iepirkuma ietvaros pārdotais apjoms plānots 108 608 MWh. Turpretī iesniegumā par tiesību piešķiršanu pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros jauda norādīta 40 MW apmērā.

Šobrīd izdodot SIA „Latwindpower" labvēlīgu aktu, Ekonomikas ministrija komersantam varētu piešķirt tikai 17 400 MWh, kas nozīmētu, ka SIA „Latwindpower" vēja elektroenerģijas staciju varētu darbināt tikai nepilnu laiku un šāds apjoms nav piemērots SIA „Latwindpower".

[11] Iesniegtajos paskaidrojumos par SIA „Vides enerģija" un Ekonomikas ministrijas iesniegtajām apelācijas

sūdzībām, SIA „Latwindpower" norādījusi turpmāk minētos apsvērumus.

[11.1] Ekonomikas ministrijas viedoklis par to, ka noslēgtais nomas līguma priekšlīgums ir uzskatāms par nomas līgumu ir pilnībā nepamatots un nav atbilstošs patiesajai situācijai, jo 2009.gada 13.martā nebija stājušies spēkā ne nomas līguma priekšlīgumi, ne arī nomas līgumi.

[11.2] Par informāciju vai dokumentu trūkumu nevar uzskatīt īpašuma vai lietojuma tiesību pierādīšanas apliecinošu dokumentu neesamību, jo īpašuma vai lietojuma tiesībām bija jāpastāv jau SIA „Vides enerģija" iesnieguma iesniegšanas brīdī.

[11.3] Tā kā attiecībā uz SIA „Latwindpower" lēmuma pieņemšana par galīgā lēmuma termiņa pagarināšanu ir uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu, tad, Ekonomikas ministrijai piemērojot pareizās tiesību normas laikā, labvēlīgus lēmumus attiecībā uz SIA „TCK" un SIA „Lenkas energo" nevarētu pieņemt, pirms šāds lēmums pieņemts attiecībā uz SIA „Latwindpower".

[12] Ekonomikas ministrija rakstveida paskaidrojumā par SIA „Latwindpower" apelācijas sūdzību norāda turpmāk minētos argumentus.

[12.1] Ar Konkursa apturēšanu Konkurss nav ticis izbeigts.

[12.2] SIA „Latwindpower" apelācijas sūdzībā norādījusi, ka Noteikumos Nr.503 un Noteikumos Nr.198 paredzēts dažāds apjoms piešķiramajām tiesībām, tādējādi aizskarot to komersantu tiesisko paļāvību, kas iesnieguši iesniegumus Noteikumu Nr.503 kārtībā.

Komersants, iegūstot tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, slēdz līgumu ar publisko tirgotāju par noteikta elektroenerģijas apjoma nodošanu sistēmas operatora sistēmā. Līguma darbības termiņš tiek noteikts uz vairākiem gadiem.

Iepriekšējā gadā faktiski saražoto elektroenerģijas apjomu ir iespējams noteikt vēlākais tam sekojošā gada sākumā. Līdz ar to, katru gadu mainoties apjomam, nav iespējams piešķirt apjomu, kāds tika noteikts iepriekšējā gadā saskaņā ar Noteikumiem Nr.503.

[12.3] Ievērojot Līgumā par Eiropas Savienības darbību minēto (Noteikumu Nr.198 pieņemšanas brīdī Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 87.pants), tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros nav uzskatāms par valsts atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību izpratnē. Šajā gadījumā obligātais iepirkums ir veids, kādā valsts atbalsta elektroenerģijas ražošanu no AER. Maksājumu, ko veic publiskais tirgotājs, sedz visi elektroenerģijas galalietotāji.

[13] 2012.gada 9.janvārī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti SIA „Lenkas energo" paskaidrojumi par SIA „Vides enerģija", SIA „Latwindpower" un Ekonomikas ministrijas iesniegto apelācijas sūdzību. Paskaidrojumi pamatoti ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[13.1] SIA „Latwindpower" pieteikums daļā, kurā lūgts atcelt Ekonomikas ministrijas izdotos administratīvos aktus citiem komersantiem, kā arī lūgts izdot SIA „Latwindpower" labvēlīgu administratīvo aktu, ir noraidāms.

Ņemot vērā, ka šobrīd Noteikumi Nr.198 ir zaudējuši spēku, bet saskaņā ar šobrīd spēkā esošajiem Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumiem Nr.262 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību" komersantu iesniegtos iesniegumus izskata konkursa kārtībā, tad tiesa nepamatoti uzlika pienākumu Ekonomikas ministrijai izdot labvēlīgu administratīvo aktu SIA „Latwindpower" (turpmāk – Noteikumi Nr.262) un ir vērtējams tikai attiecībā uz SIA „Latwindpower" pieņemtā lēmuma tiesiskums.

[13.2] Lemjot par SIA „Latwindpower" pieteikumā ietvertajiem prasījumiem, ir jāņem vērā SIA „Latwindpower" subjektīvo tiesību neesamība saistībā ar tās licences iespējamo anulēšanu un nesakārtotajiem būvniecības/teritorijas plānojuma jautājumiem. Proti, saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2009.gada 11.marta izsniegto licenci NR.E11060 elektroenerģijas ražošana vēja elektrostacijā SIA „Latwindpower" jāuzsāk ne vēlāk kā līdz 2012.gada 10.martam – pretējā gadījumā licence tiks anulēta.

[13.3] SIA „Latwindpower" nepamatoti norādījusi, ka tai tiesības bija piešķiramas pirms SIA „Lenkas energo" un SIA „TCK", jo minēto komersantu iesniegumi bija vērtējami saskaņā ar Noteikumiem Nr.503. Līdz ar to SIA „Lenkas energo" un SIA „TCK" netiek nostādīti priviliģētākā stāvoklī, jo minētie uzņēmumi iesniegumus iesniedza konkursa ietvaros, kamēr spēkā bija Noteikumi Nr.503. Savukārt pārējie komersanti iesniegumus iesnieguši Noteikumu Nr.198 kārtībā, pēc Konkursa beigām.

[13.4] Ekonomikas ministrija pamatoti atzinusi, ka izšķirošais kritērijs ir brīdis, kad konkursantu iesniegumi ir saņemti Ekonomikas ministrijā. Šajā sakarā vērā ņemams arī Administratīvā procesa likuma 43.panta otrajā daļā noteiktais.

[13.5] Attiecībā uz SIA „Lenkas energo" pieņemtais ekonomikas ministra lēmums nav atceļams, jo tas šobrīd jau ir zaudējis spēku ar brīdi, kad SIA „Lenkas energo" noslēdza līgumu par publisko tirgotāju AS „Latvenergo".

[14] 2013.gada 25.martā Administratīvajā apgabaltiesā saņemtajos SIA „Enercom Plus" papildu paskaidrojumos norādīts, ka SIA „Enercom Plus" iesniegums Ekonomikas ministrijā iesniegts pirms SIA „Latwindpower" iesnieguma. SIA „Enercom Plus" arī paskaidrojusi, ka tās ieskatā visbūtiskākais pie tiesību sadales ir bijis tas, vai iesniegumam piemērojami Noteikumi Nr.503 vai Noteikumi Nr.198.

[15] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2013.gada 16.aprīļa lēmumu administratīvajai lietai Nr.A42907709

pievienota lieta Nr.A42906709.

Administratīvajā lietā Nr.A42906709 ar ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-731 un 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-732 nolemts nepiešķirt SIA „NAT POWER Baltica I" un SIA „NAT POWER Baltica II" tiesības pārdot elektroenerģiju, kas saražota, izmantojot atjaunotos energoresursus obligātā iepirkuma ietvaros. Lēmumos secināts, ka atbilstoši Noteikumu Nr.198 29.punktam aprēķinātais lielums $?_n$ vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW uz 2009.gadā 15.jūliju ir sasniedzis 245607 MWh, tādēļ Ekonomikas ministrija ir pārtraukusi Noteikumu Nr.198 13.punktā minēto lēmumu – administratīvo aktu – izsniegšanu vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW.

[16] 2009.gada 20.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemti SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumi, kuros norādīts turpmāk minētais.

[16.1] Komersantu iesniegumi saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu bija jāizskata 30 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas. Izskatot komersantu iesniegumus, Ekonomikas ministrijai bija jāvadās no tiesību normām, kas ir spēkā lēmuma pieņemšanas brīdī jeb brīdī, kad saskaņā ar likumu šāds lēmums bija pieņemams, kā arī bija jānosaka iesniegumu izskatīšanas secība. Proti, Ekonomikas ministrija tiesības pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju piešķir rindas kārtībā. Jau 2009.gada 14.martā pieteicēji atbilstoši Noteikumos Nr.198 noteiktajam nosūtīja pa pastu un 2009.gada 16.martā papildus iesniedza Ekonomikas ministrijas kancelejā iesniegumu Nr.12b un Nr.13b tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, kurus pieteicēji atbilstoši Noteikumu Nr.198 12.punktam divas reizes papildināja.

[16.2] Ņemot vērā tiesiskās paļāvības principu, neviens komersants nebija tiesīgs iesniegt Noteikumu Nr.503 11.1.apakšpunktā minēto iesniegumu pēc konkursa apturēšanas, t.i., pēc 2008.gada 9.decembra.

[16.3] Ņemot vērā, ka tiesību pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanas mērķis nav šo tiesību tālākā pārdošana, uzskatāms, ka Ekonomikas ministrijas pienākums ir pārbaudīt, vai komersantu izvēlētās vietas ir piemērotas šāda veida elektroenerģijas ražošanai un vai komersanta iecerētais projekts ir realizējams, kas savukārt garantē to, ka komersanta elektrostacijā tiks sasniegtie tie obligātā iepirkuma ietvaros paredzētie ražošanas apjomi, kas atbilst saskaņā ar Noteikumu Nr.198 13.punktu izdotā lēmuma noteiktajam apjomam.

Uz zemesgabala, kura platība ir, piemēram, 100 ha, var izvietot deviņus vēja ģeneratorus ar kopējo jaudu 22.5 MW. Gadījumā, ja komersants uz šāda zemesgabala plāno uzbūvēt vēja elektrostaciju ar kopējo jaudu 80 MW, jau iepriekš ir skaidrs, ka šāds projekts nevarēs sasniegt tos obligātā iepirkuma ietvaros paredzētos ražošanas apjomus, kas atbilstu saskaņā ar Noteikumu Nr.198 13.punktu izdotajam lēmumam.

[16.4] SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" ir pamatotas šaubas, vai SIA „TCK" un SIA „Enercom plus" iecerētie projekti šo komersantu iesniegumos norādītajās zemes platībās faktiski var tikt realizējami atbilstoši tehniskajām prasībām un vai minētās sabiedrības varēs sasniegt tādus obligāta iepirkuma ietvaros paredzētos ražošanas apjomus, kuri atbilst atbildētājai iesniegtajos iesniegumos pieteiktajam apjomam.

[16.5] Noteikumu Nr.486 66.punkta piemērošana paredz faktiski atšķirīgu attieksmi pret komersantiem, kas iesniegumus iesniedza pēc Noteikumu Nr.503 prasībām, un komersantiem, kas iesniegumus iesniedza saskaņā ar Noteikumiem Nr.198. Visi komersanti būtu vienādos un salīdzināmos apstākļos, ja tie pretendētu pēc vieniem Ministru kabineta noteikumiem (Noteikumiem Nr.503 vai Noteikumiem Nr.198) un iesniegumu iesniegšanas termiņš sāktos vienlaicīgi visiem komersantiem. Piemērojot dažādu kārtību, ir pārkāptas likumdevēja pilnvarojuma robežas, kas noteiktas Elektroenerģijas tirgus likuma 29.panta ceturtajā daļā

Saskaņā ar Vācijas Augstākās Administratīvās tiesas norādīto katram pretendentam ir tiesības piedalīties tādā tiesību piešķiršanas procesā, kurā visiem pretendentiem ir vienādas iespējas iegūt tiesības (*VGH Baden-Wurtemburg, Urt. vom 04.02.1992, ESVGH 42, 185 und Beschluss vom 18.05.1993-10 S 853/93*).

Valsts pienākums ir nodrošināt objektīvo, katram komersantam saprotamo „ekskluzīvo tiesību" piešķiršanas procedūru un nekādā gadījumā nepiešķirt šīs tiesības patvaļīgi, balstoties uz savām politiskajām interesēm, piemēram, balstoties uz noteikumu grozījumu sagatavošanu ar mazākiem elektroenerģijas iepirkuma tarifiem. AS „Latvenergo", iesniedzot savu iesniegumu vienlaicīgi ar pārējiem komersantiem, tiesības pārdot elektrostacijās saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros ieguva jau 2009.gada 1.aprīlī, turklāt šī sabiedrība pārdos elektroenerģiju pēc vecajiem tarifiem. Šāda Ekonomikas ministrijas rīcība ir uzskatāma par diskriminējošu.

[17] Ekonomikas ministrija rakstveida paskaidrojumā tiesai uzskata pieteikumus par nepamatotiem un noraidāmiem, norādot turpmāk minētos apsvērumus.

[17.1] Ekonomikas ministrijas pienākums nav vērtēt, vai komersantu izvēlētās vietas ir piemērotas elektroenerģijas ražošanai vēja elektrostacijās un vai komersanta iecerētais projekts ir realizējams, neradot draudus to lietošanā. Šādas prasības izvirza gan pats elektroenerģijas ražošanas iekārtas ražotājs, gan Būvniecības likums, Aizsargjoslu likums un likumpakārtotie normatīvie akti, kas nosaka elektroenerģijas būvju būvniecības kārtību.

[17.2] Ekonomikas ministrija ir ievērojusi Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2001/77/EK 6.pantu, nodrošinot, ka noteikumi ir objektīvi, atklāti un nediskriminējoši. Arī SIA „TCK" un SIA „Lenkas Energo" bija tiesiskā paļāvība, ka viņu iesniegumi tiks izskatīti. Ekonomikas ministrija ir arī ievērojusi komersantu iesniegumu izskatīšanas secību. Komersantu iesniegumi tika skatīti tādā secībā, kādā tie iesniegti un?reģistrēti Ekonomikas ministrijā.

[18] Trešā persona SIA "Lenkas Energo" rakstveida paskaidrojumā norādījusi turpmāk minēto.

[18.1] Tā kā 2009.gada 7.jūlija lēmumā Nr.1-6.1-614 norādītais apjoms ir „gadā līdz 5000 MWh", tad ministrija pieļauj atkāpes no noteiktā apjoma. Vēja elektrostacijas, kuru jauda pārsniedz 0,25 MW, atbilst Ministru kabineta datums noteikumu Nr.262 3.5.apakšpunktam, tas ir, uz vēja elektrostacijām attiecas trīs gadu saražotās un pārdotās elektroenerģijas uzskaites periods, pēc kura rezultātiem obligātā iepirkuma ietvaros pārdodamās elektroenerģijas apjoms var tikt koriģēts.

[18.2] 2009.gada 7.jūlijā pieņemts lēmums, no kura redzams, ka SIA „Lenkas Energo" ražo vēja elektroenerģiju no 2008.gada 1.augusta, bet līgums ar publisko tirgotāju (AS „Latvenergo") par elektroenerģijas iepirkumu noslēgts un sākts pildīt 2009.gada 3.augustā (līguma Nr. 010000/09-319).

[19] Trešā persona SIA „Vides enerģija" rakstveida paskaidrojumā norādījusi turpmāk minēto.

[19.1] SIA „Vides enerģija" ir izstrādājusi gan tehniski atbilstošu būvprojektu, gan saņēmusi būvatļauju projektā norādītās darbības veikšanai atbilstoši iesniegumā pieprasītajām jaudām.

[19.2] SIA „Vides enerģija" iesniegumu par obligāto iepirkumu iesniedza Ekonomikas ministrijā pirms SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" un saņēma par tiem agrāku kārtas numuru.

[19.3] SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" intereses netiek aizskartas, jo šobrīd, darbojoties administratīvajam aktam, kura tiesiskums tiek pārbaudīts, minētajām sabiedrībām nerodas nelabvēlīgas sekas. SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" šobrīd neražo un nepārdod elektroenerģiju, vēja elektrostacija nav uzbūvēta. Nav pierādījumu, ka būtu vispār ierosināts būvniecības process. Nav arī apstākļu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka minētās sabiedrības jau šobrīd varētu izmantot tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[20] Trešā persona SIA „Enercom plus" paskaidrojumā tiesai papildus citu trešo personu paskaidrojumiem norādījusi, ka atbalsta, ka ministrija ir atdevusi komersantiem precizēšanai viņu iesniegumus.

[21] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 30.marta spriedumu SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumi apmierināti daļēji, atceļot no izdošanas dienas ekonomikas ministra 2009.gada 10.jūlija lēmumu 1-6.1-672 un 2009.gada 15.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-695 un uzliekot par pienākumu Ekonomikas ministrijai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot labvēlīgus administratīvus aktus, ar kuriem SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" tiktu piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Pārējā daļā pieteikumi noraidīti.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[21.1] Tiesa secinājusi, ka lietā ir strīds par to, vai atbildētāja pareizi ir noteikusi secību, kādā pretendenti iesniedza iesniegumus Ekonomikas ministrijā. Tāpat lietā ir strīds par to, vai atbildētāja, pieņemot SIA „Lenkas Energo" un SIA „TCK" labvēlīgus lēmumus pēc Noteikumiem Nr.503, nav pārkāpusi tiesiskās vienlīdzības principu.

[21.2] Tā kā Augstākās tiesa 2010.gada 10.jūnija spriedumā šajā lietā atzinusi, ka lēmums ir atzīstams par izpildītu, ja konkurents ir izmantojis visas ar lēmumu piešķirtās tiesības – ir pārdevis elektroenerģiju lēmumā norādītajā apjomā, tad tiesas ieskatā lēmums ir atzīstams par izpildītu tad, kad būs pārdota pēdējā kilovatstunda.

Konkrētajā gadījumā saskaņā ar noslēgto līgumu starp SIA „Lenkas energo" un publisko tirgotāju AS „Latvenergo" līgums ir noslēgts līdz 2013.gada 14.oktobrim, papildus paredzot, ja normatīvie akti uzliks par pienākumu Latvenergo turpināt elektroenerģijas iepirkšanu obligātā iepirkuma ietvaros, līgums tiek pagarināts, bet ne ilgāk kā līdz 2019.gada 1.augustam. Līdz ar to vismaz līdz 2013.gada 14.oktobrim SIA „Lenkas Energo" varēs pārdot līdz 5000MWh gadā. Līdz ar to tiesas ieskatā tikai pēc 2013.gada 14.oktobra (vai arī pēc 2019.gada 31.decembra, ja līgums tiks pagarināts) varēs atzīt, ka lēmums ir izpildīts pilnībā, jo SIA „Lenkas Energo" būs izmantojusi visas ar lēmumu piešķirtās tiesības, t.i., pārdevusi elektroenerģiju lēmumā norādītajā apjomā. Tiesas ieskatā tas, ka lēmums, kas piešķir tiesības pārdot elektroenerģiju, kas ražota, izmantojot atjaunojamos resursus, obligātā iepirkuma ietvaros, ir izpildīts līdz ar pirmās kilovatstundas pārdošanu, ir neloģiska un neatbilst Augstākās tiesas paustajām atziņām.

[21.3] Pārbaudot Elektroenerģijas likuma regulējumu (29.panta pirmā līdz trešā daļa), tiesa konstatējusi, ka likums nenoteic konkrētu kārtību, kā būtu iepērkama elektroenerģija, kas ražota, izmantojot atjaunojamos resursus. Savukārt, pamatojoties uz Elektroenerģijas likuma 29.panta ceturtajā daļā ietverto deleģējumu, pieņemti Noteikumi Nr.503, kas paredzēja, ka konkursa galvenais kritērijs bez komersantam izvirzītām vispārīgām prasībām un prasībām, kas izvirzītas komersantiem, kas darbojas elektroenerģijas ražošanas jomā, bija piedāvātā zemākā cena.

Saskaņā ar Noteikumos Nr.198 paredzēto bez prasībām, kas atbilst parastam komersantam izvirzāmām prasībām (reģistrācijas apliecības, Valsts ieņēmumu dienesta izziņas iesniegšana), kā arī prasībām, kas atbilst tipiskam elektroenerģijas sektorā esošam komersantam izvirzāmām prasībām (elektrostacijas apraksta iesniegšana, dokumenta, kas apliecina īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritoriju, kurā plānota būvniecība iesniegšana vai dokumenta, kas apliecina, ka attiecīgā elektrostacija ir komersanta īpašumā vai lietojumā, iesniegšana, kā arī plānošanas un arhitektūras uzdevuma apliecinātu kopiju plānotās elektrostacijas būvniecībai), papildus izvirzāms vēl viens kritērijs pretendentiem tiesību saņemšanai pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, proti, tiesības tiek piešķirtas iesniegumu reģistrēšanas secībā.

Līdz ar to nav pamatots iebildums, ka saskaņā ar Noteikumiem Nr.503 izsludinātais konkurss būtu izvirzījis zemākas prasības. Tas vien, ka Noteikumi Nr.503 paredzēja konkursu, bet Noteikumi Nr.198 vispārējo pieteikšanās kārtību, nav atzīstams par apstākli, lai atceltu SIA „Lenkas Energo" un SIA „TCK" lēmumus. Turklāt Ekonomikas ministrijai bija jāizvērtē arī iepriekš izsludinātā konkursa ietvaros saņemtie iesniegumi, neatkarīgi no tā, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.198

60.punktu konkurss tika izbeigts.

Tiesa arī norādījusi, ka SIA „Lenkas Energo" iesniegumu ministrijā iesniedza 2008.gada 31.oktobrī Noteikumu Nr.503 darbības laikā un sludinājumā noteiktajā termiņā. Tā kā ministrija SIA „Lenkas Energo" iesniegumu neizskatīja un lēmumu nepieņēma Noteikumu Nr.503 49.punktā noteiktajā termiņā, tad ministrijas bezdarbība nevar tikt vērtēta par sliktu privātpersonai. Tādējādi tiesa secinājusi, ka nav pārkāpts tiesiskās vienlīdzības princips vai Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2001/77/EK. Līdz ar to attiecībā uz SIA „Lenkas Energo" Ekonomikas ministrijas pieņemtais lēmums ir tiesisks.

[21.4] Ekonomikas ministrijas rīcība, apturot konkursu, lai gan Ekonomikas ministrijas nolikums un citi normatīvie akti šādas tiesības ministrijai nepiešķir, tiesas ieskatā vērtējama kā nelikumīga. Līdz ar to tiesa atzinusi, ka konkursa darbības pasludināšana par apturētu neliedza pretendentiem iesniegt pieteikumus uzaicinājumā piedalīties konkursā norādītajā kārtībā līdz 2008.gada 30.decembrim plkst.16.00 un pēc konkursa apturēšanas pasludināšanas iesniegtie iesniegumi ir atzīstami par iesniegtiem uzaicinājumā piedalīties konkursā noteiktajā kārtībā. Tas, ka SIA „TCK" iesniedza savu iesniegumu konkursam 2008.gada 30.decembrī plkst.13.30, ir atzīstams, ka iesniegums ir saņemts termiņā.

Līdz ar to attiecībā uz SIA „TCK" Ekonomikas ministrijas pieņemtais lēmums ir tiesisks.

[21.5] Tiesa secinājusi, ka Ekonomikas ministrija nepamatoti izskatīja iesniegumu un pieņēma lēmumu, lai gan saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu SIA „Vides enerģija" iesniegums bija noraidāms, ņemot vērā, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.198 9.1.apakšpunktu dokumentu vai apliecinātu tā kopiju, kas apliecina īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritoriju, kurā plānota būvniecība, SIA „Vides enerģija", pamatojoties uz Zemesgrāmatu informāciju, noslēdza tikai 2009.gada 16.jūlijā – pēc lēmuma pieņemšanas. Tiesas ieskatā sākotnēji iesniegtais nomas līguma priekšlīgums un tā vēlākie grozījumi nav uzskatāmi par dokumentiem saskaņā ar minēto normu. Minētais secinājums arī atbilst Administratīvās apgabaltiesas šajā lietā 2010.gada 29.novembra lēmumā atzītajam.

Tiesa arī norādījusi, ka SIA „Vides enerģija" pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka enerģijas ražošana nav uzsākta. Tātad Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmums Nr.1-6.1-672 nav izpildīts. Līdz ar to, ņemot vērā minēto, tiesa atzinusi, ka Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmums Nr.1-6.1-672 ir prettiesisks un atceļams, jo SIA „Vides enerģija" nebija iesniegusi tādus dokumentus, kas apliecinātu zemes lietojuma tiesības.

[21.6] Noteikumi Nr.198 noteic vienīgi to, ka iesniegumi ir iesniedzami Ekonomikas ministrijā. Veidu – personiski ierodoties vai nosūtot pa pastu – noteikumi nenoteic.

Ekonomikas ministrija uzskata, ka tieši laiks, kad iesniegums reģistrēts ministrijā, ir noteicošais. Tiesa šim secinājumam nav piekritusi, secinājumu pamatojot ar Administratīvā procesa likuma 43.pantā noteikto. Tiesa secinājusi, ka nodošanas pastā datums ir atzīstams par iesniegšanas iestādē datumu. Tiesas ieskatā nav pamata šo principu nepiemērot arī pārējām situācijām, kad noteicošais apstāklis ir tieši tas, kad iesniegums ir iesniegts iestādē. Ievērojot minēto, tā kā SIA „Nat Power Baltica I" sūtījumu pastā nodeva 2009.gada 14.martā plkst.7.07, bet SIA „Nat Power Baltica II" – 14.martā plkst.7.04, tad minēto sabiedrību pieteikumi iesniegti pirms SIA „Enercom plus", kuras personīgi iesniegtais iesniegums Ekonomikas ministrijā reģistrēts 2009.gada 16.martā plkst.8.39. Tādējādi attiecībā uz SIA „Enercom Plus" ekonomikas ministra lēmums ir atceļams. Tiesa arī ņēmusi vērā, ka SIA „Enercom plus" nav uzsācis ražot un pārdot elektroenerģiju, kas piešķirta ar 2009.gada 15.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-695.

Tā kā Ekonomikas ministrijas konstatētos trūkumus SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" sākotnēji iesniegtajos iesniegumos ir novērsušas, savukārt citi trūkumi nav konstatēti un tiesības ražot elektroenerģiju, izmantojot AER obligātā iepirkuma ietvaros, liegtas iesniegumu vēlākās reģistrācijas dēļ, tad tiesa secinājusi, ka Ekonomikas ministrijai ir uzliekams pienākums pieņemt minētajām sabiedrībām labvēlīgus administratīvus aktus par tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanu.

[22] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 30.marta spriedumu Ekonomikas ministrija iesniedza apelācijas sūdzību. Papildus apelācijas sūdzībā par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu ietvertajiem argumentiem, Ekonomikas ministrijas apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[22.1] Ekonomikas ministrijas publicētā paziņojuma par Konkursa apturēšanu mērķis bija paziņot komersantiem, kas vēlējās pretendēt uz Konkursa priekšmeta iegūšanu, ka iespējams nākotnē Konkurss var tikt izbeigts.

[22.2] Ņemot vērā, ka Elektroenerģijas tirgus likums ir speciālais likums pret Administratīvā procesa likumu, tad arī Noteikumos Nr.198 noteiktā iesniegumu izskatīšanas kārtībā ir uzskatāma par speciālo regulējumu. Līdz ar to saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu iesniegumi skatāmi no to saņemšanas dienas, minētais regulējums arī attiecināms uz iesnieguma iestādē reģistrēšanas laiku.

[22.3] Atceļot ekonomikas ministra lēmumus, ar kuriem tiesības pārdot elektroenerģiju no AER obligātā iepirkuma ietvaros piešķirtas SIA „Vides enerģija" un SIA „Enercom Plus", kopējais apjoms, kuru varētu piešķirt SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" būtu 18 354,926 MWh. Konkrētajā gadījumā tiesa nav noteikusi katrai no minētajām pieteicējām piešķiramo apjomu, līdz ar to Ekonomikas ministrijas ieskatā katrai piešķiramais apjoms būtu puse no kopējā apjoma. Vienlaikus, ņemot vērā, ka SIA „Nat Power Baltica I" sākotnēji iesniegumā norādījusi apjomu 61 092 MWh, bet SIA „NAT Power Baltica II" – 54 304 MWh, tad katrai no pieteicējām piešķirot apjomu 9177,436 MWh apmērā, redzams, ka šāds apjoms nav pietiekams un neapmierinās minēto sabiedrību prasības.

Turklāt, ņemot vērā, ka ar 2011.gada 10.novembra spriedumu lietā Nr.A42907709 nolemts piešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju no AER obligātā iepirkuma ietvaros 17 400 MWh apmērā, kura savukārt iesniegumu Ekonomikas ministrijā iesniegusi pirms SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II", tad

atlikušais apjoms ir vien 954,926 MWh.

[23] 2012.gada 17.aprīlī Administratīvajā apgabaltiesā saņemtajā SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" apelācijas sūdzībā papildus rajona tiesā izteiktajiem iebildumiem norādīti turpmāk minētie argumenti.

[23.1] Ekonomikas ministrija bija tiesīga organizēt Konkursu, tātad bija deleģēta veikt jebkuru darbību attiecībā uz Konkursu – tajā skaitā to apturēt. Līdz ar to pēc Konkursa apturēšanas vairs nevarēja iesniegt iesniegumus, to pieņemšana pēc Konkursa apturēšanas aizskar pieteicēju tiesisko paļāvību, ka pēc apturēšanas iesniegumu pieteikšana Konkursā nebija iespējama.

[23.2] Tā kā pēc Konkursa apturēšanas komersanti vairāk nevarēja turpināt iesniegt iesniegumus dalībai tajā, tad attiecībā uz SIA „TCK" Ekonomikas ministra pieņemtais labvēlīgais lēmums ir atceļams.

[23.3] Tā kā Noteikumi Nr.198 un Noteikumi Nr.503 paredz atšķirīgus piešķiramās elektroenerģijas apjomus, tad nebija taisnīgi komersantiem, kas savus iesniegumus iesniedza saskaņā ar Noteikumiem Nr.503, piešķirt Noteikumos Nr.198 paredzētos apjomus.

[23.4] Ekonomikas ministrija nebija tiesīga attiecībā uz pieteicējām piemērot Noteikumu Nr.198 redakcijas 66.punktu, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā.

[24] 2012.gada 18.aprīlī Administratīvajā apgabaltiesā saņemta SIA „Vides enerģija" apelācijas sūdzība, kurā papildus apelācijas sūdzībā par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu ietvertajiem argumentiem norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[24.1] Nomas līguma ierakstīšana zemesgrāmatā piešķirt šim līgumam lietu tiesību, taču tas nav attiecināms uz līguma spēkā esamību vai neesamību.

[24.2] Pretēji sprieduma rezolutīvajā daļā norādītajiem, lai izdotu pieteicējām labvēlīgus administratīvos aktus, bija jāatzīst par prettiesiskiem un jāatceļ 2009.gada 20.jūlija lēmums Nr.1-6.1-731 un lēmums Nr.1-6.1-732. Turklāt tiesa nav apsvērusi, vai pirms pieteicējām vēl kādam komersantam netika atteikts piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju no AER obligātā iepirkuma ietvaros tā iemesla dēļ, ka bija sasniegts galīgais apjoms.

[25] 2012.gada 23.aprīlī Administratīvajā apgabaltiesā saņemta SIA „Enercom Plus" apelācijas sūdzība, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[25.1] Tiesa nepamatoti konstatējusi, ka iesniegumu iesniegšanas termiņš nosakāms pēc to iesniegšanas sakaru iestādē. Turklāt ekonomikas ministra veiktā tiesību piešķiršanas secība bija tieši atkarīga no attiecīgā komersanta iesnieguma izskatīšanā piemērotajiem Ministru kabineta noteikumiem.

[25.2] Tiesa, izvērtējot pieteicēju prasījumus, izgājusi ārpus to robežām, vērtējot Konkursa apturēšanu, kā arī SIA „Lenkas energo" 2008.gada 31.oktobra iesnieguma un SIA „TCK" 2008.gada 30.decembra iesnieguma neizskatīšanu laikā, ņemot vērā, ka minētie Ekonomikas ministrijas pārkāpumi nav apstrīdēti.

[25.3] Tiesai nebija tiesību uzlikt pienākumu Ekonomikas ministrijai izdot pieteicējām labvēlīgus administratīvos aktus. Proti, saskaņā ar Augstākās tiesas 2004.gada spriedumā lietā Nr.SKA-155 norādīto, minētie jautājumi bija jālemj iestādei pašai.

[26] Paskaidrojumos par iesniegtajām apelācijas sūdzībām Ekonomikas ministrija papildus iepriekš izteiktajiem argumentiem norādījusi, ka Ekonomikas ministrija bija tiesīga attiecībā uz pieteicējām piemērot Noteikumu Nr.198 redakciju, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā, jo attiecībā uz pieteicējam lēmumi tika pieņemti 2009.gada 20.jūlijā – jaunās redakcijas laikā – un publiskajās tiesībās tiesību normām nav atpakaļejoša spēka.

[27] SIA „Enercom Plus" paskaidrojumos par iesniegtajām apelācijas sūdzībām papildus jau iepriekš lietas dalībnieku norādītajai argumentācijai paskaidrojusi, ka spriedumā nav vērtējuma faktam, ka SIA „Lenkas energo" iesniedza Ekonomikas ministrijā pieteikumu Noteikumu Nr.198 kārtībā, ņemot vērā, ka lietā nav pierādījumu tam, ka minētais uzņēmums būtu uzturējis savu iesniegto pieteikumu Noteikumu Nr.503 kārtībā. Lietā nav arī vērtēti un pieprasīti dati par pieejamo elektroenerģijas apjomu tām vēja elektrostacijām, kuru parametri atbilstoši Noteikumu Nr.198 5.5.apakšpunktam pārsniedz 5.4.apakšpunktā noteiktos.

[28] SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" paskaidrojumos par iesniegtajām apelācijas sūdzībām norādījušas jau iepriekš sniegto argumentāciju, lūdzot atcelt lēmumus, kas izdoti attiecībā uz SIA „Enercom Plus", SIA „Vides enerģija", SIA „Lenkas energo" un SIA „TCK".

[29] 2013.gada 17.aprīlī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti SIA „Vides enerģija" papildu paskaidrojumi, kuros lūgts SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumus noraidīt pilnībā, pamatojoties uz iepriekš sniegto argumentāciju lietā.

[30] 2013.gada 7.maijā Administratīvajā apgabaltiesā saņemti SIA „Enercom Plus" papildus paskaidrojumi, kuros papildus jau lietā norādītajiem apsvērumiem paskaidrots, ka saskaņā ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 4.oktobra spriedumu lietā Nr.A420830210 Ekonomikas ministrija nav sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, veicot obligāto iepirkumu

Noteikumu Nr.198 un Noteikumu Nr.503 kārtībā, līdz ar to lietā nav piemērojama Eiropas Komisijas regula Nr.2342/2002. Tāpat paskaidrots, ka 2013.gada jūnijā publiskotas ziņas, ka Ekonomikas ministrija šobrīd ir atcēlusi SIA „ETB" un SIA „Lenkas Energo" tiesības pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Tiesības atceltas, ņemot vērā, ka uzņēmumi pārkāpuši jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanas atļaujas nosacījumus, kā arī snieguši maldinošu informāciju.

[31] 2013.gada 13.septembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemtajā papildu paskaidrojumā SIA „Enercom Plus" norādīts, ka SIA „Enercom Plus" sākotnējais iesniegums Ekonomikas ministrijā iesniegts tieši iestādē.

[32] 2013.gada 19.septembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemtajā SIA „Vides enerģija" papildu paskaidrojumā norādīts, ka pieteicēju 2009.gadā iesniegtie iesniegumi neatbilst Noteikumu Nr.198 prasībām, proti, iesniegtie un lietā esošie vēja mērījumi ir veikti neatbilstoši Noteikumu Nr.198 9.5.2.punkta prasībām, jo tie veikti vietā, kas atrodas tālāk par pieļauto no plānotās elektrostacijas atrašanās vietas. Tāpat paskaidrojumā SIA „Vides enerģija" arī lūgusi izbeigt tiesvedību lietā, jo nav pamata lemt par lēmumu atcelšanu un pieteicējām labvēlīgu aktu izdošanu, ir tikai pamats pieteicējam adresēto negatīvo lēmumu tiesiskuma izvērtēšanai.

[33] Tiesas sēde procesa dalībnieku pilnvarotie pārstāvji uzturēja prasījumus vai neatzina tos, saskaņā ar iesniegtajās apelācijas sūdzībās, paskaidrojumos par apelācijas sūdzībām un papildu paskaidrojumos norādīto.

Motīvu daļa

[34] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka SIA „Latwindpower" apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota, SIA „Nat Power Baltica I" apelācijas sūdzība ir nepamatota, SIA „Nat Power Baltica II" apelācijas sūdzība ir nepamatota, SIA „Vides enerģija" apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra spriedumu ir daļēji pamatota, SIA „Vides enerģija" apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 30.marta spriedumu ir pamatota, SIA „Enercom Plus" apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota, Ekonomikas ministrijas apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 10.novembra ir daļēji pamatota, Ekonomikas ministrijas apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 30.marta spriedumu ir pamatota, SIA „Latwindpower" pieteikums ir apmierināms daļēji, bet SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumi ir noraidāmi.

[35] Lieta ir ierosināta par Ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-609, 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672, 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695, 2009.gada 20.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-733 atcelšanu un labvēlīgu administratīvo aktu izdošanu.

Ar ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-609, 2009.gada 7.jūlija lēmumu Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmumu Nr.1?1.6?672 un 2009.gada 15.jūlija lēmumu Nr.1-1.6-695 ir piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju attiecīgi SIA „TCK", SIA „Lenkas energo", SIA „Vides enerģija" un SIA „Enercom Plus". Savukārt ar ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-1.6-733 SIA „Latwindpower" atteikts piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju. Tātad ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmums Nr.1-1.6-733 ir negatīvs administratīvais akts. Taču prasījums par nelabvēlīga negatīva administratīvā akta atcelšanu nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets, jo nelabvēlīga negatīva administratīvā akta atcelšana pati par sevi nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. Tādu labumu var dot tikai labvēlīga akta izdošana. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku. Tādējādi nelabvēlīgais negatīvais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, proti, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu *(sk. Augstākās tiesas 2007.gada 21.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-295/2007 15.punktu)*. Tas nozīmē, ka tiesai nav jālemj par ekonomikas ministra 2009.gada 20.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-733 atcelšanu.

Līdz ar to apgabaltiesa pirmšķietami secina, ka lietā izlemjamie prasījumi ir prasījumi par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-609, 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672 un 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695 atcelšanu un pieteicējām labvēlīgu administratīvo aktu izdošanu.

[36] SIA „Vides Enerģija" ir lūgusi izbeigt tiesvedību lietā.

[36.1] SIA „Vides Enerģija" ir norādījusi, ka tiesvedība lietā ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu, sakarā ar tiesisko apstākļu maiņu. Proti, Noteikumi Nr.198 ir zaudējuši spēku. Savukārt Noteikumu Nr.262 100.punkts noteic, ka no 2011.gada 26.maija līdz 2016.gada 1.janvārim ministrija neorganizē konkursus par tiesību iegūšanu pārdot biomasas, biogāzes, saules vai vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, un ražotājs nevar kvalificēties elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros un tiesību iegūšanai saņemt garantētu maksu par uzstādīto elektrisko jaudu. Līdz ar to Ekonomikas ministrija šobrīd nevar izdot pieteicējām labvēlīgus administratīvos aktus, un pieteicējas nevar arī prasīt trešajām personām labvēlīgo administratīvo aktu atcelšanu.

Apgabaltiesa norāda, ka izskatāmajā lietā nav nozīmes Noteikumu Nr.262 100.punktā noteiktajam. Šo noteikumu 100.punkts paredz to, ka netiek rīkoti jauni konkursi par tiesību iegūšanu pārdot saražoto elektroenerģiju. Taču izskatāmajā lietā pieteicējas prasa labvēlīgu administratīvo aktu izdošanu nevis jauna konkursa ietvaros, bet gan 2009.gadā piešķirto

tiesību pārdalīšanu par labu pieteicējām. Līdz ar to pieteicēju tiesības prasīt labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir atkarīgas nevis no Ekonomikas ministrijas tiesībām rīkot jaunus konkursus, bet gan no tā, vai ir iespējams atcelt 2009.gadā pieņemtos lēmumus, ar kuriem trešajām personām tikai piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju. Tādējādi šī iemesla dēļ nav pamata uzskatīt, ka pieteikumu ir iesniegušas personas, kurām nav tiesību iesniegt pieteikumu.

[36.2] SIA „Vides Enerģija" ir norādījusi, ka šobrīd ir mainījusies tiesiskā situācija un pieteicējām nav subjektīvu tiesību prasīt trešajām personām labvēlīgo aktu atcelšanu. Proti, Augstākā tiesa 2010.gada 10.jūnija lēmumā lietā Nr.SKA-422/2010 un 2010.gada 10.jūnija lēmumā lietā Nr.SKA-419/2010 bija secinājusi, ka, pieteicējām ir subjektīvās tiesības prasīt trešajām personām labvēlīgo lēmumu atcelšanu, jo, ņemot vērā obligātā iepirkuma nozīmi, var teikt, ka attiecībā uz pieteicējas konkurentiem izdotie labvēlīgie administratīvie akti būtiski aizskar pieteicējas tiesiskās intereses. Iespēja pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros būtiski ietekmē komercdarbību, jo šādas iespējas neesamība rada komersantam būtisku ierobežojumu salīdzinājumā ar tiem komersantiem, kuri izmanto obligātā iepirkuma priekšrocības. SIA „Vides Enerģija" norādījusi, ka tiesiskā situācija ir mainījusies, jo ir stājušies spēkā Noteikumi Nr.262 un līdz ar to personām, kas neieguva tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju 2009.gadā, tika radīts vēl viens atbalsta mehānisms. Pieteicējam bija iespējams 2010.gadā pieteikties konkursam par tiesībām pārdot saražoto elektroenerģiju un pieteicējas to arī izdarīja. Līdz ar to vairs nav pamata apgalvot, ka ar trešajām personām labvēlīgajiem lēmumiem būtu nopietni apdraudēta pieteicēju konkurētspēja un pieteicējas būtu būtiski ierobežotas salīdzinājumā ar trešajām personām.

Apgabaltiesa norāda, ka Noteikumi Nr.262 stājās spēkā 2010.gada 1.aprīlī. Līdz ar to apgabaltiesai nav pamata pieņemt, ka Augstākā tiesa, taisot 2010.gada 10.jūnija lēmumus, neņēma vērā Noteikumos Nr.262 noteikto. Turklāt Augstākā tiesa abos lēmumos norādīja, ka papildus ņemams vērā arī tas, ka strīds par iepirkuma tiesību piešķiršanu ir saistīts ar iespējamu vienlīdzības principa pārkāpumu. Iespējamais vienlīdzības principa pārkāpums ir patstāvīgs priekšnoteikums, kas liecina par personas subjektīvajām tiesībām iebilst pret konkurentiem piešķirto labumu *(Augstākās tiesas 2010.gada 10.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-422/2010 17.punkts un 2010.gada 10.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-419/2010 18.punkts)*.

[36.3] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka Noteikumu Nr.262 spēkā stāšanās rezultātā pieteicējas nav zaudējušas tiesības prasīt trešajām personām labvēlīgo lēmumu atcelšanu un pieteicējām nav zudušas tiesības iesniegt pieteikumu. Līdz ar to lūgums par tiesvedības izbeigšanu ir noraidāms.

[37] Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka Augstākā tiesa 2010.gada 10.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-422/2010 norādīja, ka tiesai, lai konstatētu, vai ir iespējams lemt par pieteicēju konkurentiem adresēto lēmumu atcelšanu, ir jāpārbauda, vai šie lēmumi jau nav izpildīti. Konkrētajā gadījumā konkurentam adresētais lēmums ir atzīstams par izpildītu, ja konkurents ir izmantojis visas ar lēmumu piešķirtās tiesības – pārdevis elektroenerģiju lēmumā norādītajā apjomā. Administratīvā procesa likuma 70.panta trešajā daļā noteikts, ka administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu. Līdz ar to tiesā nevar vērsties ar pieteikumu par spēkā neesoša administratīvā akta atcelšanu. Ja attiecībā uz konkurentu pieņemts lēmums ir izpildīts, pieteicējam nav arī tiesību prasīt šā lēmuma atzīšanu par prettiesisku, kā to pirmšķietami varētu secināt no Administratīvā procesa likuma 184.panta pirmās daļas 1.punkta. Šādu tiesību neesība izriet no apstākļa, ka šādā gadījumā mainās pieteicēja tiesiskā interese. Proti, pieteicējs vairs nevar atgūt labumu, kas piešķirts konkurentam, bet var prasīt atlīdzinājumu par viņam radīto tiesību aizskārumu. Līdz ar to attiecībā uz konkurentu pieņemta lēmuma atzīšana par prettiesisku nav izskatāma tiesā kā atsevišķs prasījums. Vienlaikus, lai tiesas kontrole, lemjot par pieteicējam adresētā lēmuma tiesiskumu būtu efektīva, tiesa, izspriežot lietu, izvērtē visus apstākļus, kas saistīti ar attiecīgā konkursa norisi – tostarp tos, kas saistīti ar labuma piešķiršanu konkurentiem. *(sprieduma 19.punkts)*.

[37.1] Apgabaltiesa pievienojas Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 30.marta spriedumā lietā Nr.A42906709 norādītajam, ka lēmums ir atzīstams par izpildītu tad, kad būs pārdota pēdējā kilovatstunda no piešķirtā elektroenerģijas iepirkuma apjoma, jo tikai tad būs izmantotas visas ar lēmumu piešķirtās tiesības.

No AS „Latvenergo" tiesai sniegtās informācijas izriet, ka uz šajā lietā pārsūdzēto lēmumu pamata tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju izmantošanu ir uzsākusi tikai SIA „Lenkas Energo". SIA „Lenkas Energo" ar AS „Latvenergo" uz ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61?614 pamata ir noslēgusi 2009.gada 3.augusta līgumu Nr.010000/09-319 (Lenkas-1). Šī līguma 9.1.punktā ir noteikts, ka tas ir spēkā līdz 2013.gada 14.oktobrim, turklāt to var pagarināt līdz 2019.gada 1.augustam. Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka SIA „Lenkas Energo" vēl nav pilnībā izmantojusi visas tai piešķirtās tiesības, jo nav vēl pārdota pēdējā kilovatstunda no piešķirtā elektroenerģijas iepirkuma apjoma. Ne SIA „TCK", ne SIA „Vides enerģija", ne arī SIA „Enercom Plus" nav uzsākušas piešķirto tiesību izmantošanu. Līdz ar to arī tām labvēlīgie lēmumi nav izpildīti. Tātad tas nevar būt šķērslis apgabaltiesai lemt par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-609, 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672 un 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695 atcelšanu.

[37.2] Taču SIA „Enercom Plus" paskaidrojumā tiesai ir norādījusi, ka SIA „Lenkas Energo" labvēlīgais lēmums ir atcelts 2012.gadā. Administratīvā procesa likuma 70.panta trešā daļa noteic, ka administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu. Tas nozīmē, ka tiesa nevar lemt arī par jau atcelta administratīvā akta atcelšanu, jo tāds administratīvais akts vairs nav spēkā. Ņemot vērā minēto, apgabaltiesai ir jāpārbauda, vai SIA „Lenkas Energo" labvēlīgais ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums Nr.1.61-614 ir atcelts.

Ekonomikas ministrija savos paskaidrojumos ir norādījusi, ka šis lēmums nav atcelts. Kā tas izriet no Ekonomikas ministrijas paskaidrojumiem un kā tas redzams arī no Tiesu informācijas sistēmā pieejamās informācijas, ar Ekonomikas

ministrijas valsts sekretāra 2012.gada 4.jūnija lēmumu Nr.1-6.1-270 „Par lēmumu atcelšanu" nolemts atcelt Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra 2008.gada 11.decembra lēmumu Nr.1-6.1-243 „Par atļauju jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai", Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 23.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-800 par atļauju jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai, Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 10.janvāra lēmumu Nr.1-6.1-4 „Par tiesību piešķiršanu pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektroenerģiju, kas saražota, izmantojot atjaunojamos energoresursus", un Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra 2010.gada 30.novembra lēmumu Nr.1-6.1-693 „Par obligāto iepirkumu". Tātad šajā lietā pārsūdzētais SIA „Lenkas Energo" labvēlīgais Ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums Nr.1.61-614 nav atcelts un joprojām ir spēkā. Līdz ar to apgabaltiesai nav šķēršļu izskatīt prasījumu par šī lēmuma atcelšanu.

[37.3] Apgabaltiesa arī konstatē, ka Ekonomikas ministrijas mājaslapā ir norādīts, ka ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums Nr.1-6.1-609 par tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanu SIA „TCK" ir atcelts 2011.gada 4.oktobrī *(Komersanti, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumiem Nr.198 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību" saņēmuši tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30927)*.

Ekonomikas ministrija paskaidrojumos norādīja, ka lēmuma atcelšana nevar ietekmēt izskatāmo lietu. Ekonomikas ministrijas paskaidrojumos norādīts, ka ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums Nr.1-6.1-609 tika grozīts ar Ekonomikas ministrijas 2010.gada 18.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-489, aizstājot vēja elektrostacijas atrašanās vietas apzīmējumā vārdus „Tārgales pagasts, Ventspils rajons" ar apzīmējumu „Ventspils novads". Savukārt ar Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 tika atcelts ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums Nr.1-6.1-609, kā arī nolemts piešķirt SIA „TCK" tiesību pārdot vēja elektrostacijās Ventspils novadā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros un noteikt elektroenerģijas iepirkumu apjomu gadā līdz 165 000 MWh. Tāpat šajā lēmumā tika noteikts, ka SIA „TCK" jāuzsāk elektroenerģijas ražošana un tirdzniecība publiskajam tirgotājam līdz 2012.gada 7.jūlijam. Šāds lēmums tika pieņemts pēc SIA „TCK" lūguma saistībā ar grozījumiem Aizsargjoslu likumā, jo ar ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-609 SIA „TCK" piešķirtas tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju. Taču sākotnēji ar terminu „vēja elektrostacija" apzīmēja visas iekārtas (vēja ģeneratorus) kopumā, bet atbilstoši grozījumiem ar terminu „vēja elektrostacija" faktiski tiek apzīmēts vēja ģenerators. SIA „TCK", jau piesakoties obligātajam iepirkumam, bija plānojusi uzstādīt 22 vai 33 iekārtas, kas bija arī norādīts tās iesniegumā. Pēc tam Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmums Nr.1-6.1-533 vēl ir grozīts, pagarinot termiņu elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības uzsākšanai.

Izvērtējot Ekonomikas ministrijas paskaidrojumus un attiecīgajos lēmumos norādīto, apgabaltiesa konstatē, ka pēc būtības administratīvais akts par tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanu SIA „TCK" atcelts nav, jo gan ar Ekonomikas ministrijas 2010.gada 18.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-489, gan ar Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 faktiski ir veikti tehniska rakstura grozījumi, lai administratīvo aktu pielāgotu notikušajai administratīvi teritoriālajai reformai un tajā lietoto terminoloģiju saskaņotu ar grozījumiem Aizsargjoslu likumā. Ņemot vērā minēto, apgabaltiesai nav šķēršļu lemt par attiecīgā administratīvā akta atcelšanu. Taču, tā kā administratīvais akts par tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanu SIA „TCK" šobrīd ir ietverts Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumā Nr.1-6.1-533 un līdz ar to ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmums Nr.1-6.1-609 ir aizstāts ar Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533, tad apgabaltiesai ir jālemj nevis par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-609 atcelšanu, bet gan par Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533.

Tā kā ar Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 SIA „TCK" nav piešķirtas jaunas tiesības, bet šajā lēmumā ir ietverts tas pats administratīvais akts par tiesību piešķiršanu, kas sākotnēji bija ietverts ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmumā Nr.1-6.1-609, tad pieteicējām nav jāiesniedz jauns pieteikums vai pieteikuma grozījumi par Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmuma Nr.1-6.1-533 atcelšanu. Pieteicēju lūgums par šī lēmuma atcelšanu ir vērtējams kā pieteikuma papildinājumi *(sal.: Augstākās tiesas 2008.gada 4.jūlija lēmuma lietā Nr.518/2008 20.-22.punkts)*.

[37.4] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa var lemt par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672,2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695 un Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 atcelšanu.

[38] Lietā ir izteikti prasījumi par pieteicējām labvēlīgu administratīvo aktu izdošanas. Līdz ar to apgabaltiesai ir jāpārbauda, vai pastāvēja priekšnoteikumi pieteicējām labvēlīgu administratīvo aktu izdošanai.

[38.1] No lietas materiāliem izriet, ka vienīgais iemesls, kāpēc pieteicējām ir atteikta labvēlīgu administratīvo aktu izdošana, bija tas, ka bija beidzies piešķiramais elektroenerģijas iepirkuma apjoms. Ne ekonomikas ministra lēmumos, ne arī kādā citā dokumentā vai paskaidrojumos tiesai Ekonomikas ministrija nav norādījusi, ka pieteicējas neatbilstu Noteikumu Nr.198 prasībām.

[38.2] Taču SIA „Lenkas Energo" ir norādījusi, ka SIA „Latwindpower" izsniegtajai licencei elektroenerģijas ražošanai vēja elektrostacijā būtu jābūt anulētai, ņemot vērā, ka pieteicēja līdz šim brīdim nav uzsākusi elektroenerģijas ražošanu. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma $26.^{1}$panta pirmo daļu elektroenerģijas ražotājam, kura darbību nepieciešams regulēt saskaņā ar likumu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem", ir tiesības uzsākt elektroenerģijas ražošanu, ja tas reģistrēts elektroenerģijas ražotāju reģistrā. Savukārt šī likuma pārejas noteikumu 20.punkts noteic, ka šā

likuma 1.panta otrās daļas 23.punkts, 26.[1] un 32.[1] pants stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī. Elektroenerģijas ražotājiem un tirgotājiem, kuru licences elektroenerģijas ražošanai un elektroenerģijas tirdzniecībai 2012.gada 1.janvārī ir spēkā, nav jāiesniedz paziņojums par reģistrāciju. Šādus elektroenerģijas ražotājus un tirgotājus regulators pēc savas iniciatīvas reģistrē attiecīgajā reģistrā.

Pārbaudot Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas mājaslapā pieejamo elektroenerģijas ražotāju reģistru *(sk. http://www.sprk.gov.lv/uploads/ doc/Elektroenergijasrazotajuregistrspub.pdf)* redzams, ka no 2012.gada 1.janvāra minētajā reģistrā reģistrēts SIA „Latwindpower". Tas nozīmē, ka reģistrā iekļaušanas brīdī, t.i. 2012.gada 1.janvārī, SIA „Latwindpower" bija spēkā esoša licence elektroenerģijas ražošanai vēja elektrostacijā. Turklāt, ņemot vērā, ka sprieduma sastādīšanas brīdī SIA „Latwindpower" no reģistra nav izslēgta, nav pamata apšaubīt, ka arī šobrīd SIA „Latwindpower" ir spēkā esoša licence.

[38.3] SIA „Vides Enerģija" ir norādījusi, ka nepastāvēja visi priekšnoteikumi labvēlīgu administratīvo aktu izdošanai pieteicējām, jo pieteicējas neatbilda Noteikumu Nr.198 9.5.2.apakšpunkta prasībām.

[38.3.1] Atbilstoši Noteikumu Nr.198 7.punktam, lai kvalificētos tiesību iegūšanai pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai garantētas maksas par uzstādīto elektrisko jaudu saņemšanai, komersants iesniedz Ekonomikas ministrijā attiecīgu iesniegumu. Šo noteikumu 9.5.2.apakšpunkts laikā no 2009.gada 14.marta līdz 2009.gada 4.jūnijam paredzēja, ka komersantam, kurš elektroenerģijas ražošanai plāno uzstādīt šo noteikumu 5.5.apakšpunktā minētās iekārtas, iesniegumam ir jāpievieno informācija par vēja resursu mērījumiem, kas veikti vismaz viena gada laikā ne zemāk kā 50 m augstumā vietā, kura neatrodas tālāk par 10 km no plānotās elektrostacijas atrašanās vietas, un kas pierāda, ka gada vidējais vēja ātrums ar šiem nosacījumiem ir ne mazāks par 6 m/s. Lietā nav strīda par to, ka šis punkts bija piemērojams pieteicēju gadījumā.

[38.3.2] SIA „Vides Enerģija" ir norādījusi, ka pieteicēju iesniegtā informācija par vēja resursu mērījumiem neatbilst šīm prasībām. Proti, mērījumi veikti vietā, kas atrodas tālāk par 10 km no plānotās elektrostacijas atrašanās vietas. SIA „Vides Enerģija" iesniedza tiesai SIA „IM Latvija" sertificēta mērnieka veiktus mērījumus starp vēja ģeneratoru ar ģeodēziskajām koordinātām B 75 05` 23`` E 21 25` 50 līdz īpašumiem „Akmeņkalni", „Strēļi" un „Mazvaiņi". Sertificētais mērnieks norādījis, ka mērījumu veikti 2013.gada septembrī ar licencētu programmatūru un uzmērītie attālumi pa gaisa līniju no vēja ģeneratora līdz īpašuma robežām ir 19,43 km līdz īpašumam „Akmeņkalni", 12,51 km līdz īpašumam „Strēļi" un 12,36 km līdz īpašumam „Mazvaiņi" *(lietas 12.sējuma 108. - 109.lapa)*. Tāpat SIA „Vides Enerģija" iesniedza tiesai SIA „IM Latvija" sertificēta mērnieka veiktus mērījumus starp vēja ģeneratoru ar ģeodēziskajām koordinātām B 75 05` 23`` E 21 25` 50 līdz īpašumiem „Viļņi", „Madaras", „Smilti", „Vālodzes", „Līdumi", „Ābeļi" un „Kalmes". Sertificētais mērnieks norādījis, ka mērījumu veikti 2013.gada septembrī ar licencētu programmatūru un uzmērītie attālumi pa gaisa līniju no vēja ģeneratora līdz īpašuma robežām ir 12,45 km līdz īpašumam „Viļņi", 12,15 km līdz īpašumam „Madaras", 8,51 km līdz īpašumam „Smilti", 10,56 km līdz īpašumam „Vālodzes", 9,52 km līdz īpašumam „Līdumi", 8,72 km līdz īpašumam „Ābeļi" un 8,85 km līdz īpašumam „Kalmes" *(lietas 12.sējuma 148. - 149.lapa)*.

Savukārt pieteicējas tiesai iesniedza SIA „Ventmetrs" sertificēta mērnieka sagatavotas shēmas par attālumiem no vēja masta līdz vēja parku robežām. Atbilstoši šīm shēmām attālums līdz SIA „Latwindpower" vēja parka robežai ir 8,02 km, līdz SIA „Nat Power Baltica I" vēja parka robežai – 10,05 km un līdz SIA „Nat Power Baltica II" vēja parka robežai – 11,10 km *(lietas 12.sējuma 174. - 175.lapa)*.

[38.3.3] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā nav strīda par vietu, kurā tika veikti mērījumi, taču pieteicēju un SIA „Vides enerģija" viedoklis atšķiras par to, kas ir saprotams ar jēdzienu „elektrostacijas atrašanās vietu".

Noteikumos Nr.198 nebija skaidrots, kas ir saprotams ar apzīmējumu „elektrostacijas atrašanās vieta". Taču apgabaltiesas ieskatā pieteicējas pamatoti norādījušas, ka no Noteikumiem Nr.198 kopumā izrietēja, ka ar elektrostaciju ir saprotams viss iekārtu kopums, nevis atsevišķa vēja turbīna vai vēja ģenerators. Tas ir izsecināms arī no tā, ka tika piešķirtas tiesības pārdot nevis katrā atsevišķā iekārtā saražoto elektroenerģiju, bet gan visās attiecīgajā elektrostacijā ietilpstošajās iekārtās kopumā saražoto elektroenerģiju. Arī no trešajām personām labvēlīgajiem lēmumiem redzams, ka Ekonomikas ministrija ar vārdu „elektrostacija" ir apzīmējusi visu iekārtu kopumu, kas atrodas noteiktos nekustamos īpašumos, nevis atsevišķu iekārtu. Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka ar apzīmējumu „10 km no plānotās elektrostacijas atrašanās vietas" ir jāsaprot 10 km no tā nekustamā īpašuma atrašanās vietas, uz kura atrodas vai ir plānota elektrostacija, proti, iekārtu kopums, nevis atsevišķa iekārta.

[38.3.4] Apgabaltiesa konstatē, ka gan no SIA „Vides enerģija" iesniegtajiem mērījumiem, gan pieteicēju iesniegtajiem mērījumiem izriet, ka SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" gadījumā mērījumi veikti vietā, kas ir tālāk kā 10 km no elektrostacijas atrašanās vietas. Līdz ar to arī pašu pieteicēju iesniegtais dokuments apliecina, ka SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" nebija izpildījušas Noteikumu Nr.198 9.5.2.apakšpunktā noteiktās prasības.

Pieteicējas norāda, ka vēja resursu mērījumu vieta atradās tikai pavisam nedaudz tālāk kā 10 km no elektrostaciju atrašanās vietas. Apgabaltiesas ieskatā tam nav nozīmes. Ir jāņem vērā, ka izskatāmajā lietā strīds ir par ierobežota apmēra labuma sadali, uz kuru pretendēja liels skaits personu. Lielākā daļa personu šo labumu neieguva. Turklāt atbilstoši Noteikumiem Nr.198 izšķirošais kritērijs labuma piešķiršanai bija pretendentu pieteikšanās secība, jo nekādi kvalitatīvi kritēriji pretendentu izvērtēšanai nebija noteikti. Šādā situācijā ir svarīgi precīzi ievērot Noteikumos Nr.198 ietvertās prasības, jo pastāv iespēja, ka kāda persona neiesniedza iesniegumu tiesību iegūšanai pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros tikai tāpēc, ka tās rīcībā bija tādi vēja resursu mērījumi, kas veikti vietā, kas atradās tālāk nekā 10 km no vēja elektrostacijas atrašanās vietas, vai arī kāda persona šādu iesniegumu iesniedza vēlāk, piemēram, tikai tāpēc, ka gaidīja, kad tai nepieciešamie vēja resursu mērījumi būs veikti vismaz vienu gadu.

Līdz ar to jebkādas atkāpes, arī nelielas, no Noteikumu Nr.198 prasībām radītu tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpumu, un SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" tiktu piešķirtas nepamatotas priekšrocības salīdzinājumā ar citām personām.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka šie SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" vēja resursu mērījumi neatbilda Noteikumu Nr.198 9.5.2.apkašpunkta prasībām.

[38.3.5] Pieteicējas ir norādījušas, ka vēja resursu mērījumi ir veikti arī uz zemes gabala ar kadastra 98780050009, kurš ietilpst nekustamajā īpašumā „Madaras". Taču no pieteicēju iesniegtajiem materiāliem redzams, ka šie mērījumi ir veikti no 2008.gada 22.novembra *(lietas 12.sējuma 183.lapa)*. Tas nozīmē, ka 2009.gada martā, kad SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" iesniedza iesniegumus tiesību iegūšanai pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, šie mērījumi vēl nebija veikti vismaz gadu. Līdz ar to arī šie mērījumi neatbilda Noteikumu Nr.198 9.5.2.apakšpunkta prasībām.

[38.3.6] Apgabaltiesa konstatē, ka ar 2009.gada 5.jūniju Noteikumu Nr.198 9.5.apakšpunkts tika grozīts un noteikumi vairs nesaturēja prasību iesniegumam pievienot informāciju par vēja resursu mērījumiem. Taču apgabaltiesas ieskatā tam nav nozīmes izskatāmajā lietā. Apgabaltiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā, vērtējot iesniegumu atbilstību Noteikumiem Nr.198, ir jāpiemēro tā Noteikumu Nr.198 redakcija, kas bija spēkā iesniegumu iesniegšanas laikā, jo konkrētā gadījumā par ierobežota apjoma labumu sacentās vairākas personas un izšķirošais kritērijs labuma iegūšanai bija tieši iesniegumu iesniegšanas secība.

[38.3.7] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" iesniegumi neatbilda Noteikumu Nr.198 prasībām. Turklāt trūkums nebija tāds, kuru varētu novērst, jo 2009.gada martā, kad tika iesniegti iesniegumi, SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" rīcībā nebija tādu vēja resursu mērījumu, kas atbilstu Noteikumu Nr.198 9.5.2.apakšpunkta prasībām.

Noteikumu Nr.198 16.1.apakšpunkts paredzēja, ka Ekonomikas ministrija pieņem lēmumu nepiešķirt komersantam tiesības pārdot attiecīgajā elektrostacijā no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ja komersanta iesniegums neatbilst šo noteikumu 9.punktā minētajām prasībām. Līdz ar to var secināt, ka SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" gadījumā nebija izpildīti visi priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai un SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumi daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir jānoraida.

Ņemot vērā minēto, ir jānoraida arī SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumi daļā par trešajām personām labvēlīgo administratīvo aktu atcelšanu, jo pamats konkurentam labvēlīga administratīvā akta atcelšanai ir tikai tad, ja šis konkurentam labvēlīgais administratīvais akts ir aizskāris pašas personas tiesības. Tā kā šajā gadījumā SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II" nebija tiesību uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu neatbilstošu vēja resursu mērījumu dēļ, tad nav pamata uzskatīt, ka trešajām personām labvēlīgie lēmumi ir aizskāruši SIA „Nat Power Baltica I" un SIA „Nat Power Baltica II".

[38.3.8] Apgabaltiesa konstatē, ka SIA „Latwindpower" vēja elektrostacijas „Dzērvju Pļavas 40MW" plānotā atrašanās vieta ir saimniecībās „Viļņi" (saimniecības kadastra Nr./numurs/, zemesgabala kadastra Nr./numursA/), „Madaras" (saimniecības kadastra Nr./numursB/, zemesgabala kadastra Nr./numursC/), „Līči" (saimniecības kadastra Nr./numurs/D, zemesgabala kadastra Nr./numurs/E), „Vālodzes" saimniecības kadastra Nr./numursJ/, zemesgabala kadastra Nr./numursK/), „Līdumi" (saimniecības kadastra Nr./numursL/, zemesgabala kadastra Nr./numursO/) , „Ābeļi" (saimniecības kadastra Nr./numursP/, zemesgabala kadastra Nr./numursR/), un ,,Kalmes" (saimniecības un zemesgabala kadastra Nr./numursS/) (turpmāk arī – saimniecības) Užavas pagastā, Ventspils novadā.

No pieteicēju iesniegtā mērījuma izriet, ka SIA „Latwindpower" vēja elektrostacijas atrašanās vieta bija tuvāk nekā 10 km no vēja resursu mērījumu vietas. No SIA „Vides enerģija" iesniegtajiem mērījumiem izriet, ka nekustamie īpašumi „Smilti", „Līdumi", „Ābeļi" un „Kalmes" atrodas tuvāk nekā 10 km no vēja resursu mērījumu vietas, bet nekustamie īpašumi „Viļņi", „Madaras" un „Vālodzes" tālāk kā 10 km no vēja resursu mērījumu vietas.

Apgabaltiesas ieskatā gadījumos, kad elektrostacija atrodas uz vairākiem nekustamajiem īpašumiem, pietiek, ja vismaz viens no šiem nekustamajiem īpašumiem atrodas ne tālāk kā 10 km no vēja resursu mērījumu vietas. Ja Ministru kabinets būtu vēlējies noteikt, ka katram nekustamajam īpašumam, uz kura atrodas elektrostacija, ir jāatrodas ne tālāk kā 10 km no vēja resursu mērījumu vietas, tad šāda prasība Noteikumos Nr.198 būtu skaidri ietverta. Taču Noteikumos Nr.198 tas nebija noteikts, tāpat kā nebija noteikts, ka ir iespējams piešķirt tiesības pārdot daļā no elektrostacijas saražoto elektroenerģiju.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka SIA „Latwindpower" sniegtā informācija par vēja resursu mērījumiem atbilda Noteikumu Nr.198 9.5.2.apkašpunkta prasībām. Tādējādi secināms, ka vienīgais šķērslis SIA „Latwindpower" labvēlīga administratīvā akta izdošanai bija tas, ka bija beidzies piešķiramais elektroenerģijas iepirkuma apjoms. Līdz ar to apgabaltiesai, pamatojoties uz SIA „Latwindpower" pieteikumu, ir pamats pārbaudīt, vai trešajām personām labvēlīgie lēmumi bija pieņemti tiesiski, kā arī lemt par trešajām personām labvēlīgo lēmumu atcelšanu, ja šie lēmumi ir prettiesiski un ir aizskāruši SIA „Latwindpower" tiesības.

[39] Pārbaudot, vai ir pamats atcelt trešajām personām labvēlīgos lēmumus, pamatojoties uz SIA „Latwindpower" pieteikumu, apgabaltiesa konstatē, ka Elektroenerģijas tirgus likuma 29.panta pirmā daļa noteic, ka ražotājs, kas elektroenerģiju ražo, izmantojot atjaunojamos energoresursus, var iegūt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligāti iepērkamā elektroenerģijas apjoma veidā. Atbilstoši šī panta ceturtajai daļai nosacījumus elektroenerģijas ražošanai,

izmantojot atjaunojamos energoresursus, kā arī kritērijus ražotāju kvalifikācijai šā panta pirmajā daļā noteikto tiesību saņemšanai un kārtību, kādā var atteikties no tām, elektroenerģijas cenas noteikšanas kārtību atkarībā no atjaunojamo energoresursu veida, obligātā iepirkuma apjoma noteikšanas, īstenošanas un uzraudzības kārtību, obligātā iepirkuma apjoma izmaksu segšanas kārtību, kā arī pasākumus, lai veicinātu elektroenerģijas ražošanu no biomasas, nosaka Ministru kabinets.

Pamatojoties uz šo deleģējumu, tika pieņemti Noteikumi Nr.503. Šo noteikumu 7.punkts paredzēja, ka komersanti, kuri elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem ražo vai plāno ražot vēja elektrostacijās (izņemot šo noteikumu 45.4.apakšpunktā minētās iekārtas), lai kvalificētos tiesību saņemšanai pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, piedalās konkursā. Saskaņā ar šo noteikumu 36.1.apakšpunktu par konkursa uzvarētāju atzīst un tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju piešķir komersantam, kuram pēc šo noteikumu 34.punktā noteiktās formulas aprēķināta viszemākā no atjaunojamiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas pārdošanas vidējā svērtā cena. Tātad konkursa galvenais kritērijs bez komersantam izvirzītām vispārīgām prasībām un prasībām, kas izvirzītas komersantiem, kas darbojas elektroenerģijas ražošanas jomā, bija piedāvātā zemākā cena.

Ar 2009.gada 14.martu Noteikumi Nr.503 zaudēja spēku un spēkā stājās Noteikumi Nr.198. Atbilstoši Noteikumu Nr.198 7.punktam, lai kvalificētos tiesību iegūšanai pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai garantētas maksas par uzstādīto elektrisko jaudu saņemšanai, komersantam bija jāiesniedz Ekonomikas ministrijā attiecīgs iesniegums. Saskaņā ar šo noteikumu 13.punktu, ja iesniegums un tam pievienotie dokumenti atbilda šo noteikumu prasībām, Ekonomikas ministrija, pamatojoties uz iesniegumā sniegto informāciju, 30 dienu laikā no visas nepieciešamās informācijas saņemšanas pārbaudīja komersanta iesnieguma atbilstību šo noteikumu 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11.punktā minētajām prasībām. Ja komersants un tā iesniegums atbilda prasībām, Ekonomikas ministrija pieņēma lēmumu piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu. Par to ministrija izsniedza komersantam attiecīgu lēmumu – administratīvo aktu. Savukārt šo noteikumu 29.punkts paredzēja, ka Ekonomikas ministrija pārtrauc šo noteikumu 13.punktā minēto lēmumu – administratīvo aktu – izsniegšanu elektrostacijām, kurās elektroenerģiju ražo no attiecīgā atjaunojamo energoresursu veida, ja šo noteikumu 57.punktā noteiktajā kārtībā publicētais elektroenerģijas obligātā iepirkuma apjoms sasniedz lielumu E_n, ko aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$E_n = E_n^{fakt} + E_n^{lēm} - E_n^{atc}$, kur

E_n^{fakt} – kopējais elektroenerģijas apjoms, kas iepriekšējā kalendāra gadā saražots no atjaunojamā energoresursa veida n un pārdots publiskajam tirgotājam;

$E_n^{lēm}$ – kopējais elektroenerģijas apjoms, kas noteikts šo noteikumu 13.punktā minētajos lēmumos – administratīvajos aktos, kuri izsniegti elektrostacijām, kas paredzētas atjaunojamā energoresursa veida n izmantošanai, bet kuras elektroenerģijas ražošanu un pārdošanu publiskajam tirgotājam nav uzsākušas vai ir uzsākušas pēc iepriekšējā kalendāra gada sākuma;

E_n^{atc} – kopējais elektroenerģijas apjoms, kas noteikts šo noteikumu 13.punktā minētajos lēmumos – administratīvajos aktos, kuri izsniegti elektrostacijām, kas paredzētas atjaunojamā energoresursa veida n izmantošanai, bet kalendāra gada laikā atcelti atbilstoši šo noteikumu 17., 31., 33., 40. vai 41.punktam, kā arī kopējais elektroenerģijas apjoms, kas noteikts ministrijas lēmumos – administratīvajos aktos, kuri izsniegti atbilstoši 2007.gada 24.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.503 "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus", bet atcelti atbilstoši šo noteikumu 17., 31. vai 33.punktam.

No minētā izriet, ka atbilstoši Noteikumiem Nr.198 tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros tika piešķirtas iesniegumu iesniegšanas secībā, ja iesniegums atbilda Noteikumu Nr.198 prasībām.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesai vispirms ir jāpārbauda, vai tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju tika piešķirtas pareizā secībā.

[40] No lietas materiāliem (*lietas 1.sējuma 108.lapa*) izriet, ka Ekonomikas ministrijas ieskatā personu iesniegumi Ekonomikas ministrijā saņemti šādā secībā:

1) SIA „Lenkas Energo" – 2008.gada 31.oktobrī;
2) SIA „TCK" – 2008.gada 30.decembrī;
3) AS „Latvenergo" – 2009.gada 13.martā;
4) SIA „Rapsoil" – 2009.gada 13.martā;
5) SIA „Vides enerģija" – 2009.gada 13.martā, atkārtoti 2009.gada 16.martā plkst.8.30;
6) SIA „Enercom Plus" – 2009.gada 16.martā plkst. 8.39;
7) SIA „FCM" – 2009.gada 16.martā;
8) SIA „Latwindpower" – 2009.gada 16.martā plkst.8.48;
9) SIA „Nat Power Baltica I" – 2009.gada 16.aprīlī plkst.8.48;
10) SIA „Nat Power Baltica II" – 2009.gada 16.aprīlī plkst.8.48 u.c.

Ekonomikas ministrija ir uzskatījusi, ka SIA „Lenkas Energo" un SIA „TCK" iesniegumus iesniegušas vēl Noteikumos Nr.503 paredzētajā kārtībā, bet pārējie komersanti – Noteikumu Nr.198 darbības laikā.

Apgabaltiesa konstatē, ka Ekonomikas ministrija ar 2009.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.1-6.1-193 ir piešķīrusi AS „Latvenergo" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju, ar 2010.gada 12.marta lēmumu Nr.1-6.1-75 ir atteikusies piešķirt SIA

„Rapsoil" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju un ar 2009.gada 10.jūlija lēmumu Nr.671 ir atteikusies piešķirt SIA „FCM" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju. Pārbaudot lietas materiālus un Tiesu informācijas sistēmā pieejamo informāciju, apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējas, iesniedzot pieteikumus, neapstrīdēja Ekonomikas ministrijas 2009.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.1-6.1-193 par tiesību piešķiršanu AS „Latvenergo", un lieta par šī lēmuma atcelšanu tiesā nav ierosināta. Ekonomikas ministrijas 2010.gada 12.marta lēmums Nr.1-6.1-75 par atteikšanos piešķirt tiesības SIA „Rapsoil" tiesā nav pārsūdzēts. SIA „FCM" pārsūdzēja tiesā Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmumu Nr.671 par atteikšanos tai piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju. Taču ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 4.novembra lēmumu lietā Nr.A42882009 šis pieteikums tika atstāts bez izskatīšanas. Šis Administratīvās rajona tiesas lēmums ir stājies spēkā. Tas nozīmē, ka AS „Latvenergo", SIA „Rapsoil" un SIA „FCM" adresētie administratīvie akti ir kļuvuši neapstrīdami. Līdz ar to apgabaltiesai nav pamata šīs lietas ietvaros vērtēt to, vai AS „Latvenergo" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju tika piešķirtas tiesiski un vai SIA „Rapsoil" un SIA „FCM" tiesiski tika atteikta šādu tiesību piešķiršana.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa pārbaudīs tikai to, vai tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju ir tiesiski piešķirtas SIA „Lenkas Energo", SIA „TCK", SIA „Vides enerģija" un SIA „Enercom Plus" un vai tiesiski šādu tiesību piešķiršana atteikta pieteicējām.

[41] Ekonomikas ministrija ir uzskatījusi, ka no izskatāmajā lietā pieaicinātajām trešajām personām un pieteicējām pirmā iesniegumu ir iesniegusi SIA „Lenkas Energo" – 2008.gada 31.oktobrī Noteikumu Nr.503 kārtībā. Procesa dalībnieki to neapšauba. Taču procesa dalībnieki ir norādījuši, ka lietā nav konstatējams, ka SIA „Lenkas Energo" būtu uzturējusi šo iesniegumu arī pēc Noteikumu Nr.198 spēkā stāšanās.

Apgabaltiesa norāda, ka atbilstoši Noteikumu Nr.198 60.punktam iesniegumus par tiesību piešķiršanu pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, kas iesniegti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, Ekonomikas ministrijai bija pienākums izskatīt atbilstoši kārtībai, ko noteica Noteikumi Nr.503. Tātad Noteikumi Nr.198 paredzēja, ka iepriekš iesniegto iesniegumu izskatīšana tiek turpināta automātiski un personām nav jāpaziņo, ka tās uztur savus iesniegumus. Tieši otrādi, no šīs normas izriet, ka iesniegtos iesniegumus Ekonomikas ministrija būtu tiesīga neizskatīt tikai tad, ja persona paziņotu, ka atsakās no sava iesnieguma.

Turklāt no lietas materiāliem ir konstatējams, ka Ekonomikas ministrija 2009.gada 17.martā nosūtīja SIA „Lenkas Energo" iesniegumu atpakaļ. Taču SIA „Lenkas Energo" to pašu iesniegumu atkārtoti nosūtīja Ekonomikas ministrijai. Līdz ar to apgabaltiesas ieskatā nav pamata apšaubīt SIA „Lenkas Energo vēlmi, lai tiek turpināta tās 2008.gada iesnieguma izskatīšana. Ņemot vērā minēto, Ekonomikas ministrijai bija pienākums izskatīt SIA „Lenkas Energo" iesniegumu.

Tā kā SIA „Lenkas Energo" iesniegums bija saņemts Ekonomikas ministrijā jau 2008.gada 31.oktobrī, tad atbilstoši Noteikumu Nr.198 60.punktam Ekonomikas ministrijai šis iesniegums bija jāizskata atbilstoši kārtībai, ko noteica Noteikumi Nr.503. Tas bija tieši noteikts Noteikumu Nr.198 60.punktā jau no noteikumu pieņemšanas brīža. Līdz ar to nav pamatots arguments, ka Ekonomikas ministrijai SIA „Lenkas Energo" iesniegumus bija jāskata atbilstoši kārtībai, ko noteica Noteikumi Nr.198. Apgabaltiesa nesaskata arī tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpumu tajā, ka SIA „Lenkas Energo" iesniegums tika skatīts atbilstoši kārtībai, ko noteica Noteikumi Nr.503, bet citām personām – atbilstoši kārtībai, ko noteica Noteikumi Nr.198. Tiesiskās vienlīdzības princips neaizliedz pieņemt jaunus normatīvos aktus un tajos noteikt jaunu kārtību kāda jautājuma izlemšanai. Tā kā SIA „Lenkas Energo" iesniegumu sagatavoja un iesniedza Noteikumu Nr.503 darbības laikā, tad SIA „Lenkas Energo" iesnieguma sagatavošanā bija jāievēro šo noteikumu, nevis Noteikumu Nr.198 prasības. Līdz ar to SIA „Lenkas Energo" nav vienādos un salīdzināmos apstākļos ar tām personām, kuras iesniegumus iesniedza jau tad, kad bija spēkā Noteikumi Nr.198. Ņemot vērā minēto, nav konstatējams arī tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpums tāpēc, ka SIA „Lenkas Energo" iesnieguma izskatīšanai tika piemēroti Noteikumi Nr.503, bet to iesniegumu izskatīšanai, kas tika iesniegti Noteikumu Nr198 darbības laikā, tika piemēroti Noteikumi Nr.198.

Tiesa nekonstatē, ka būtu vēl kādi citi iemesli, kas liktu apšaubīt ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmumu Nr.1.61-614 par tiesību piešķiršanu SIA „Lenkas Energo". Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka šis lēmums ir tiesisks un nav pamata tā atcelšanai.

[42] Ekonomikas ministrija ir uzskatījusi, ka no izskatāmajā lietā pieaicinātajām trešajām personām un pieteicējām kā otrā iesniegumu Ekonomikas ministrijā ir iesniegusi SIA „TCK" – 2008.gada 30.decembrī Noteikumu Nr.503 kārtībā. Taču pieteicējas uzskata, ka Ekonomikas ministrija nebija tiesīga 2008.gada 30.decembrī pieņemt SIA „TCK" iesniegumu, jo Ekonomikas ministrija 2008.gada 9.decembrī bija apturējusi konkursu, kas bija izsludināts saskaņā ar Noteikumiem Nr.503.

[42.1] Apgabaltiesa konstatē, ka 2008.gada 5.marta laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.36 (3820) Ekonomikas ministrija saskaņā ar Noteikumu Nr.503 9. un 10.punktu publicēja uzaicinājumu piedalīties konkursā tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros no 2010.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim 404 081 MWh gadā. Pieteikšanās termiņš – 2008.gada 30.decembris plkst.16.00.

2008.gada 9.decembrī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.191 Ekonomikas ministrija publicēja paziņojumu, ka aptur izsludināto konkursu līdz Ministru kabineta noteikumu projekta „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus" (VSS-1963) apstiprināšanai.

[42.2] Ekonomikas ministrija paskaidrojumos tiesai norādījusi, ka 2008.gada 9.decembrī publicētā paziņojuma mērķis bija paziņot komersantiem, kas vēlējās pretendēt uz tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju iegūšanu, ka, iespējams, nākotnē konkurss var tikt izbeigts. Apgabaltiesa atzīst to, ka ar paziņojumu Ekonomikas ministrija ir informējusi personas, ka izsludinātais konkurss nākotnē varētu tikt izbeigts. Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka paziņojuma 3.punktā ir skaidri norādīts, ka Ekonomikas ministrija aptur izsludināto konkursu. Tātad ar paziņojumu personas ne tikai tika informētas par

iespējamo konkursa izbeigšanu nākotnē, bet Ekonomikas ministrija arī paziņoja par konkursa apturēšanu.

Latviešu literārās valodas vārdnīcā ir skaidrots, ka vārds „apturēt" nozīmē: 1) likt apstāties, neļaut virzīties tālāk, panākt, ka apstājas, apstādināt; 2) neļaut veikt, turpināt (darbību); 3. pārtraukt (norisi, procesu). Kā piemēri 3.nozīmei „pārtraukt norisi, procesu" ir sniegti šādi vārdu savienojumi: „apturēt būvdarbus", „apturēt lietas iztiesāšanu" *(Latviešu literārās valodas vārdnīca, http://www.tezaurs.lv/llvv/)*. Tas norāda, ka šādā nozīmē ar vārdu „apturēt" parasti ir saprotama pārtraukšana uz laiku, un galīgais lēmums par norises vai procesa turpināšanos tiks pieņemts vēlāk. Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata, ka personas no 2008.gada 9.decembra paziņojuma varēja saprast, ka konkurss vēl netiek pilnībā izbeigts, taču tas tiek apturēts, t.i., uz laiku pārtraukts. Apgabaltiesas ieskatā, konkursa apturēšana nozīmē to, ka uz laiku tiek pārtraukta jebkādu darbību veikšana konkursā, tostarp arī jaunu iesniegumu iesniegšana un pieņemšana. Tātad personas no šī paziņojuma varēja arī izsecināt, ka pagaidām jauni iesniegumi konkursam vairs netiks pieņemti. Ja Ekonomikas ministrija negribēja apturēt visas konkursa ietvaros veicamās darbības, tad tas bija skaidri jānorāda.

[42.3] Neskatoties uz to, Ekonomikas ministrija ir pieņēmusi SIA „TCK" 2008.gada 30.decembra iesniegumu. Līdz ar to rodas jautājums, vai Ekonomikas ministrijas rīcība, pieņemot SIA „TCK" 2008.gada 30.decembra iesniegumu, bija tiesiska.

Noteikumos Nr.503 nebija tieši regulēts jautājums par Ekonomikas ministrijas tiesībām apturēt izsludināto konkursu. Taču Noteikumu Nr.503 8.punkts paredzēja, ka Ekonomikas ministrija organizē konkursu, lai komersanti saņemtu tiesības pārdot vēja elektrostacijās no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Apgabaltiesas ieskatā, tiesības organizēt konkursu ietver tiesības veikt visas nepieciešamās darbības konkursa norisei – izsludināt konkursu, pieņemt iesniegumus, nodrošināt to izskatīšanu, pieņemt attiecīgos gala lēmumus u.tml. Līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka Ekonomikas ministrijas tiesības organizēt konkursu ietver arī tiesības nepieciešamības gadījumā apturēt konkursu.

Apgabaltiesa konstatē, ka 2008.gada 9.decembra paziņojumā par konkursa apturēšanu bija norādīts, ka, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 29.panta otro, ceturto un piekto daļu un 29.[1]panta otro un piekto daļu, 2008.gada 4.decembra Valsts sekretāru sanāksmē ir izsludināts Ekonomikas ministrijas izstrādātais Ministru kabineta noteikumu projekts "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus" (VSS-1963), un atbilstoši šim noteikumu projektam konkurss tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros vairs netiek rīkots *(https://www.vestnesis.lv/index.php?menu=doc&id=184934)*. Noteikumu projekts arī paredzēja, ka ar šo noteikumu spēkā stāšanās brīdi Ekonomikas ministrija izbeigs 2008.gada 5.martā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" izsludināto konkursu tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, ko ministrija organizēja saskaņā ar Noteikumiem Nr.503 *(http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?dateFrom=2007-08-19&dateTo=2013-08-19&text=elektroener%C4%A3ijas+ra%C5%BEo%C5%A1anu&org=0&area=0&type=0)*. Ņemot vērā, ka 2008.gada 9.decembrī bija zināms, ka izsludinātais konkurss netiks pabeigts un turpmāk būs noteikta atšķirīga kārtība tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju iegūšanai, apgabaltiesa atzīst, ka nebija lietderīgi turpināt pieņemt iesniegumus. Līdz ar to Ekonomikas ministrijai bija arī pamats apturēt konkursu.

Tā kā Ekonomikas ministrijai bija tiesības apturēt konkursu un konkrētajā gadījumā tam bija arī pamats, tad apgabaltiesa atzīst, ka Ekonomikas ministrijas rīcība, apturot konkursu, bija tiesiska. Tas savukārt nozīmē, ka Ekonomikas ministrija rīkojās prettiesiski, pieņemot izskatīšanai SIA „TCK" 2008.gada 30.decembra iesniegumu, jo tas bija iesniegts laikā, kad konkurss bija apturēts.

[42.4] Šāds Ekonomikas ministrijas pārkāpums varēja ietekmēt SIA „Latwindpower" tiesības, jo līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka SIA „TCK" iesniegums ir iesniegts pirms SIA „Latwindpower" iesnieguma. Tas nozīmē, ka pastāv iespēja, ka SIA „Latwindpower" būtu saņēmusi SIA „TCK" piešķirto elektroenerģijas iepērkamo apjomu, ja SIA „TCK" iesniegums netiktu prettiesiski pieņemts. Līdz ar to tas principā varētu būt pamats SIA „TCK" labvēlīgā lēmuma atcelšanai.

[43] Apgabaltiesa uzskata, ka nevienai citai personai nav prioritāras tiesības pretendēt uz SIA „TCK" piešķirto elektroenerģijas iepērkamo apjomu SIA „TCK" labvēlīgā lēmuma atcelšanas gadījumā.

[43.1] Ekonomikas ministrija uzskatīja, ka AS „Latvenergo", SIA „Rapsoil", SIA „Vides enerģija", SIA „Enercom Plus" un SIA „FCM" iesniegumus ir iesniegušas pirms SIA „Latwindpower". Taču šobrīd tiesā izskatīšanā nav lietu pēc šo personu pieteikuma par SIA „TCK" labvēlīgā lēmuma atcelšanu. Nav arī spēkā stājušos spriedumu par šī lēmuma atcelšanu, pamatojoties uz minēto personu pieteikumiem. Līdz ar to šīm personām nav pamata pretendēt uz SIA „TCK" piešķirto elektroenerģijas iepērkamo apjomu.

[43.2] Turklāt apgabaltiesas ieskatā pastāv arī vēl citi iemesli, kāpēc SIA „Vides enerģija" un SIA „Enercom Plus" nav pamata pretendēt uz SIA „TCK" piešķirto elektroenerģijas iepērkamo apjomu.

[43.2.1] Ekonomikas ministrs pilnībā apmierināja SIA „Vides enerģija" iesniegumā ietverto prasījumu par tiesību pārdot saražoto elektroenerģiju iegūšanu. Tas nozīmē, ka SIA „Vides enerģija" nav pamata pretendēt uz SIA „TCK" piešķirto elektroenerģijas iepērkamo apjomu arī šī iemesla dēļ.

[43.2.2] Savukārt SIA „Enercom Plus" tiesības pārdot saražoto elektronerģiju, apgabaltiesas ieskatā, bija piešķiramas pēc SIA „Latwindpower".

Noteikumu Nr.198 12.punkts noteica, ka Ekonomikas ministrija iesniegumu izskata 30 dienu laikā no tā saņemšanas. Ministrija ir tiesīga pārbaudīt šo noteikumu 8. un 9.punktā minēto dokumentu autentiskumu un to izsniedzēju identitāti. Ja iesniegums nesatur visu šo noteikumu 2.pielikumā norādīto informāciju vai iesniegumam nav pievienoti visi dokumenti

atbilstoši šo noteikumu 8. un 9.punktam, vai kāds no iesniegumam pievienotajiem dokumentiem atzīstams par spēkā neesošu, ministrija lūdz trūkstošo informāciju vai dokumentu iesniegt 30 dienu laikā. Ja komersants noteiktajā termiņā nav iesniedzis prasīto, ministrija pieņem lēmumu noraidīt iesniegumu un informē par to komersantu, nosūtot iesniegumu atpakaļ. Savukārt atbilstoši šo noteikumu 13.punktam, ja iesniegums un tam pievienotie dokumenti atbilst šo noteikumu prasībām, ministrija, pamatojoties uz iesniegumā sniegto informāciju, 30 dienu laikā no visas nepieciešamās informācijas saņemšanas pārbauda komersanta iesnieguma atbilstību šo noteikumu 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11.punktā minētajām prasībām. Ja komersants un tā iesniegums atbilst prasībām, ministrija pieņem lēmumu piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu. Par to ministrija izsniedz komersantam attiecīgu lēmumu – administratīvo aktu.

Tātad no šīm normām izrietēja, ka ministrija lēmumu piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju pieņem 30 dienu laikā no brīža, kad ir saņemts Noteikumu Nr.198 prasībām atbilstošs iesniegums, kuram ir pievienoti visi nepieciešamie dokumenti. Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka Ekonomikas ministrija nepamatoti uzskatīja, ka iesniegumi ir izskatāmi un tiesības piešķiramas tādā secībā, kādā komersanti iesniedza sākotnējos iesniegumus.

No lietas materiāliem izriet, ka Ekonomikas ministrija no SIA „Enercom Plus" visām prasībām atbilstošu iesniegumu un tam pievienotos dokumentus saņēma 2009.gada 8.jūlijā. Savukārt no SIA „Latwindpower" visām prasībām atbilstošs iesniegums un tam pievienotie dokumenti tika saņemti jau 2009.gada 2.jūlijā. Līdz ar to atbilstoši Noteikumu Nr.198 punktam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju vispirms bija piešķiramas SIA „Latwindpower".

[44] Tas, ka Ekonomikas ministrija pieņēma SIA „TCK" varēja radīt SIA „TCK" paļāvību, ka tās iesniegums ir pieņemts tiesiski. Taču apgabaltiesa uzskata, ka šajā gadījumā arī tiesiskās paļāvības princips nevar būt pamats, lai secinātu, ka SIA „TCK" labvēlīgais lēmums nav atceļams. Ja vairākas personas savā starpā konkurē uz tiesībām saņemt ierobežota apmēra labumu, tad nepamatota priekšrocību piešķiršana vienai personai automātiski nepelnīti samazina pārējo personu iespējas iegūt attiecīgo labumu. Līdz ar to šādos apstākļos lielāks svars piešķirams tiesiskuma principam, un tiesiskās paļāvības princips nevar būt pamats SIA „TCK" labvēlīgā lēmuma neatcelšanai *(sal.: Augstākās tiesas 2009.gada 10.novembra sprieduma lietā Nr.SKA?759/2009 11.punktu)*.

[45] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka SIA „TCK" labvēlīgā lēmuma pieņemšanā pieļautais procesuālais pārkāpums ietekmēja lietas iznākumu un aizskāra SIA „Latwindpower" tiesības. Līdz ar to SIA „TCK" labvēlīgais lēmums ir atceļams un ar šo lēmumu SIA „TCK" piešķirtais elektroenerģijas iepērkamais apjoms ir piešķirams SIA „Latwindpower". Tā kā SIA „TCK" bija piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju 165 000 MWh apjomā, bet SIA „Latwindpower" savā iesniegumā bija pieprasījusi piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju 108 608 MWh apjomā, tad, atceļot SIA „TCK" labvēlīgo lēmumu, ir iespējams pilnībā apmierināt SIA „Latwindpower" pieteikumu daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru SIA „Latwindpower" tiktu piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros 108 608 MWh apjomā. Tā kā nav iespējams piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju par jau pagājušu periodu, tad SIA „Latwindpower" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiramas no labvēlīgā administratīvā akta izdošanas dienas.

[46] SIA „Latwindpower" pieteikumu daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir iespējams apmierināt, atceļot SIA „TCK" labvēlīgo lēmumu. Līdz ar to apgabaltiesai nav nepieciešams pārbaudīt SIA „Vides Enerģija" un SIA „Enercom Plus" labvēlīgo lēmumu tiesiskumu un lemt par to atcelšanu, jo pat tad, ja šie lēmumi ir prettiesiski, tas nerada SIA „Latwindpower" subjektīvo tiesību aizskārumu. Administratīvās tiesas lemj par administratīvo aktu prettiesiskumu un atcelšanu, lai aizsargātu pieteicēja subjektīvās tiesības, nevis abstrakti nodrošinot kontroli pār administratīvo aktu tiesiskumu. Līdz ar to SIA „Latwindpower" pieteikums daļā par SIA „Vides Enerģija" un SIA „Enercom Plus" labvēlīgo lēmumu atcelšanu ir noraidāms.

[47] SIA „Enercom Plus" ir lūgusi noteikt, ka spriedums ir izpildāms nekavējoties daļā, ar kuru tiktu noraidīti pieteikumi par SIA „Enercom Plus" labvēlīgā lēmuma atcelšanu.

Administratīvā procesa likuma 265.panta pirmā daļa noteic, ka, pamatojoties uz pieteicēja lūgumu, tiesa var noteikt, ka spriedums pilnībā vai daļā izpildāms nekavējoties, ja sevišķu apstākļu dēļ sprieduma izpildes novilcināšana var radīt ievērojamus zaudējumus pieteicējam vai arī sprieduma izpilde var kļūt neiespējama. Tātad atbilstoši šai normai lūgumu par nekavējošu sprieduma izpildi var izteikt tikai pieteicējs. SIA „Enercom Plus" izskatāmajā lietā ir nevis pieteicēja, bet gan trešā persona. Turklāt, lai noteiktu, ka spriedums ir nekavējošies izpildāms, ir jākonstatē, ka sevišķu apstākļu dēļ sprieduma izpildes novilcināšana var radīt ievērojamus zaudējumus pieteicējam vai arī sprieduma izpilde var kļūt neiespējama. SIA „Enercom Plus", apelācijas sūdzībā izsakot lūgumu par sprieduma nekavējošu izpildi, nav sniedzis argumentus, kāpēc šādi apstākļi būtu konstatējami.

Līdz ar to lūgums par nekavējošas sprieduma izpildes noteikšanu ir jānoraida.

[48] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Pieteicēja ir samaksājusi valsts nodevu 42,69 *euro* (Ls 30) latu apmērā.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka atbildētājai – Latvijas Republikai – uzliekams pienākums

atlīdzināt SIA „Latwindpower" viņas samaksāto valsts nodevu 42,69 *euro* (Ls 30).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „Nat Power Baltica I" pieteikumu par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672, 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695 un Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Noraidīt SIA „Nat Power Baltica II" pieteikumu par ekonomikas ministra 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1.61-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-672, 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-1.6-695 un Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Daļēji apmierināt SIA „Latwindpower" pieteikumu.

Atcelt Ekonomikas ministrijas 2011.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-6.1-533 no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Uzlikt Ekonomikas ministrijai pienākumu 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru SIA „Latwindpower" no sprieduma spēkā stāšanās dienas tiktu piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Pārējā daļā SIA „Latwindpower" pieteikumu noraidīt.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt SIA „Latwindpower" (reģ.Nr.40003969831, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 6-4, Rīga, LV?1010) valsts nodevu 42,69 *euro* (četrdesmit divi *euro* un sešdesmit deviņi centi) (Ls 30 (trīsdesmit lati)) apmērā.

Spriedumu mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	A.Kovaļevska
Tiesnese	S.Kanenberga
Tiesnese	U.Mihailova